Ч 12 (13 910). Львів, четвер 17. січня 1935. Pocztowe opłata ... Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II пов. Конто почт. щадн. 504.060. 145.524. Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції 29-41. Друкарні 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Звільнення „Просвіти“ від стемплевих оплат.

Комунікат Головного Виділу Т-ва „Просвіта“.

Головний Виділ Т-ва „Просвіта“ у Львові подає до відома Філій і Читалень радісну вістку, що отримав з колядою офіціяльне повідомлення, що Міністерство Скарбу полагодило вже остаточно **справу звільнення „Просвіти“ від стемплевих оплат.**

Рескриптом з дня 2. січня 1935 р. Ч. Д. V. 46555/5/34 Міністерство Скарбу у відповідь на представлення Головного Виділу **ствердило, що Товариство „Просвіта“ (також Філії і Читальні), як організація, що за своє завдання має виключно освітню діяльність, є згідно з законом вільне від стемплевих оплат у таких випадках:**

I. Усякого роду подання, представлення, внески, зголошення, повідомлення і т. п. до всіх органів державної і самоврядної влади не підлягають стемплевій оплаті (згідно з арт. 144, п. 1. закону про стемплеві оплати).

На цій підставі не треба стемплювати подань на заложення Філії або Читальні, на дозвіл на всякого роду імпрези (вистави, концерти, академії, фестини, товариські забави і т. п., зголошення щодо зміни статуту).

Вказаним є на поданні виписати в місці, де наліплювалося стемпель так:
Вільне від стемпля
на підставі арт. 144, п. 1.
згідно з рескр. Мін. Скарбу
з дня 2/I. 1935 р. Ч. Д. V. 46555/5/34.

II. Вільні від стемплевих оплат також усякі свідоцтва чи дозволи всіх органів державної влади, які влада видає внаслідок подань, що про них говориться вище в точці I. (згідно з арт. 160, п. 1.)

Тому не підлягають стемплевій оплаті напр. урядові свідоцтва як: дозволи Староства на всякого роду імпрези, вистави, фестини, забави і т. п.

III. Усі поквітовання, виставлені органами Т-ва, що стверджують одержання „Просвітою“ грошей чи вартісних паперів (згідно з арт. 137, п. 8.)

IV. Всякого роду зобовязання „Просвіти“, що ними Т-во приймає на себе якийсь новий довг або признає існування старого довгу (облігн), довжні скрипти, чи довжні поквітовання, реверси і т. п., вільні від стемплевої оплати (згідно з арт. 120, п. 1, 2.)

V. Не стемплюються теж виставлені повновласти, напр. адвокатські повновласти, повновласти на завідування майном і т. п. (згідно з арт. 112, п. 3.)

VI. Вільні від стемплевих оплат документи, що стверджують:

а) установлення заставу чи гіпотеки з приводу кавції,

б) установлення гіпотеки (заставу) на нерухомости „Просвіти“, або навіть на нерухомости третьої собн, коли та гіпотека має забезпечувати довг, що тяжить на „Просвіті“ (Філії чи Читальні), (згідно з арт. 86, п. 2.)

в) установлення заставу на рухомі річи.

VII. Не підлягає стемплевій оплаті кожна умова „Просвіти“ з третьою особою, коли ця умова зобовязує обосторонньо, то є, коли такою умовою „Просвіта“ (Філія або Читальня), а також і її контрагент одночасно набуває якісь права та приймає на себе обовязки. До таких умов, що обосторонно зобовязують, належить: купно-продаж, заміна, найм, умова про виконання якоїсь роботи і т. п. У цих випадках друга сторона (контрагент Читальні) платить стемплеву оплату в половині висоти, якщо закон і її не звільняє від оплати (згідно з арт. 16.)

VIII. Документи, якими стверджуються якісь правні акти приватно-правного характеру, непередбачені іншими приписами стемплевого закону підлягають оплаті стемплевій 5 зол., коли ті документи зладив нотар чи суд (згідно з арт. 139, п. 1.)

Товариство „Просвіта“ звільнене від стемплевої оплати і за такі документи.

IX. Вкінці Т-во „Просвіта“ є вільне від оплати податку спадкового і від даровизни (згідно з арт. 4 і 11 закону про оподаткування спадків і даровизн Д. З. Р. П. ч. 72, поз. 699).

За Головний Виділ „Просвіти“:

Д-р Іван Брик вр., голова. — М. Дужий вр., секретар.

Маніфестації у Сарщині і в Німеччині.

ПАРИЖ, 16. I. ПАТ. Зі Сарбрікен повідомляють: Вчора пополудні домівку соціял-демократичної партії окружили групи націонал-соціялістів. Дійшло до дрібних сутичок. Кільканадцять соціялістів замкнулося в домівці партії. Кількох націонал-соціялістів намагалося дістатися до середини домівки, але їх соціялісти не допустили. Поліції вдалося вивести замкнених членів соціялістичної партії. Англійські війська і кілька італійських вантажних самоходів стояли в місті у строгім поготівлю. Військо інтервеніюватиме тільки на випадок конечної потреби.

Предсідник адміністраційної комісії Нокс сподівається, що схвилювання маніфестантів проминє, коли не дійде до більших інцидентів.

В год. 6-ій вечором націонал-соціялісти при участи пробоєвиків зі сусідних місцевостей уладили велике віче. Маніфестанти несли кукли Бравна і Пфордта. Місто виглядало неначе великий військовий табор. У Сарлюа кільканацять націонал-соціялістів насильно придержали д-ра Гектора (провідника сепаратистів). Націонал-соціялісти переводили теж численні ревізії по хатах. До кількох сутичок дійшло у Карльсбіль, де ранено провідника німецького фронту. У Бекбах побили одного вуглекопа. Лікар відмовився перевязати рану. Управа копальні повідомляє теж про кілька дрібних інцидентів. У багатьох місцевостях поліція дообровільно відійшла тому, що вуличний рух управильнюють пробоєвики з білими пачками.

МАНІФЕСТАЦІЇ ПО НІМЕЦЬКИХ МІСТАХ.

У всіх німецьких містах відбулися вчора великі маніфестації з нагоди перемоги Німеччини. У Берліні відбулося велике віче на площі перед райхстагом при участи пів міліона людей. На віче прийшли мін. райхсвери ген. Бльомберг і шеф генерального штабу ген. Фріч та інші. Мін. Ґебельс гостро осудив сарських автономістів і накинувся на предсідника адміністраційної комісії Нокса. Мін. Ґебельс покликався на заяву канцлера Гітлера, що по прилученні Сарщини до Німеччини у французько-німецьких взаєминах не буде вже спірних територіяльних справ. Щойно тоді можна буде балакати про мир, який спиратиметься на гідности народу. Ще раз заявляємо перед світом, що німецький нарід хоче працювати над своїми внутрішніми справами. Тому потребує миру, який спиратиметься на гідности народу. Мир вдержить тільки цей нарід, який зможе оборонити свою національну гідність.

Політичні німецькі кола здогадуються, що вже в найближчім часі вдасться наладнати взаємини з Францією, опісля Німеччина вернеться до Ліги Націй.

„Діпльоматіш-Політіше Кореспонденц“ пише, що Франція могла заощадити собі і світові численного політичного доказу невдачі.

Висловлює надію, що плебісцит буде для Франції пересторогою перед дальшими політичними досвідами на лівім березі Рену.

Село і місто.

ЗА УСУНЕННЯ ВАЖКИХ ЯРМАРКОВИХ БОЛЯЧОК ПО НАШИХ МІСТАХ І МІСТОЧКАХ.

Львів, 16. січня 1935.

Статистичні викази з міст стверджують щораз менші обороти живиною. Пояснюють собі це явище щораз більшим зубожінням міського населення, головно купців, промисловців і ремісників. Але досліди над оборотами виказують ще одно явище, а саме, що селяни оминають щораз більше міські торговиці. Вони самі бють безроги, телята чи ягнята, а то й грубі штуки і розпродують тихцем по містах мясо. Розносять від дому до дому. Міщани купують і тож з цього вдоволені. Селяни волять таким способом продавати, бо дістають кращу ціну і в додатку лишають собі дещо мяса для власного вжитку. Роблять це навіть з нараженням на переслідування з боку санітарних урядів і кари. Міщани радо купують, бо дістають таньше мясо та не дбають за те, що можуть попасти і на несумлінних доставців.

Де причина цього явища? Його давніше не було. Щоби її відшукати — треба йти разом з рільником на торговицю. Кожний господар, що везе чи веде щось на продаж, мусить брати зі собою на запас гроші, щоби купити собі право продавати своє добро. Платить за право вїзду до міста, платить ще окремо за те, що може продавати коня, корову, свиню, вівцю, козу, курку, навіть яйце, масло, дрова, сіно, словом за все. Хто не має на ті оплати готових грошей, того навіть не пустять до міста. Колиж хто не продав, то це нікого не обходить, ніхто цього не узглядить і не зверне оплати.

Ось ми в Бібрці. Господар мусить платити за приведеного на торг коня, корову чи свиню 1 зол., за ялівку чи підсвинка 45 сотиків, а за телятко чи поросятко 30 сот. Ці оплати не всюди однакові. Маю під рукою статистику з понад 80 міст і місточок Сх. Галичини, а всюди ці оплати інші. Чортків, наприклад, бере за коня, корову чи свиню 1 зол., за ялівку, телятко, підсвинка чи мале поросятко, вівцю чи козу 50 сотиків, за курку 10, а за курятко 5 сотиків, за одноконну порожну підводу 20 сот., а за двокінну 30 сотиків. За наладовану підводу приходить окрема оплата за сіно і солому 1 зол. 10 сот., за кожний кошель яєць ще по 5 сотиків. Оплати за яйця виносять коло 5 сот. за копу. Є також такі міста, що побирають за капусту, за дрова, а навіть такі, що стягають ще окремо 10 сотиків від торгуючої особи, іншi від занятого на торговиці квадратного метра.

Так можемо переходити місто за містом, а всюди кажуть платити, наприкл. за курн 5 до 25 сотиків за кожну штуку, за фіри до 66 сотиків. Тепер уявім собі розпуку жінки з бідного равського повіту. Понесла 10 курок на торг, заплатила по 25 сотиків за кожну, разом 2.50 зол., які собі позичила. Продавала через цілий день і не продала ні одної штуки, бо жиди з початку давали по 1.50 зол., а опісля на неї завзялися і хотіли просто брати за безцін, бо по золотому. Пішла пригноблена і виголодніла до дому. Не було за що хліба купити. Вернулася з довгом. Таких прикладів можна подавати безліч, бо нема такого торгу, з якого не треба було б багатьом вертатись домів з непроданим добром.

Такі оплати тягне з селян кожне місто під покришкою удержування торговиці в належно-

му порядку, хоч закон визнає торговиці площами публичної ужитковости, а не засобом доходів для міста. При таких великих данинах торговиця у найменшому навіть місточку повинна бути зразком вигід. Вона повинна бути вибрукована як слід, повинна мати шопи й огорожі з водою. Загляньмож до такого Болехова, що бере за корову по 1 золотому, до Косова, Городка, Тлустого, Будзанова, чи Комарна, словом до всіх майже без вийнятку, а побачимо, в яких болотах бродять люди і живина в часі слоти на ярмарковій площі, або в яких туманах порохів губляться вони за погоди. За ті „блага", повні хоробових зарazків платить село міщанам великий гарач. На диво нема нікого, хто зревідував би ці справи.

Та йдімо далі. Загляньмо до міської різні. Приглянься оплатам за убій, лікаря, пльомбування. Тернопільська різня мала з того у 1933 р. 167.000 зол. доходу, а такий Хоростків 36.000 зол. Тернопіль брав за корову 9.40 зол., за ялівку 5.40, за теля 3.40 (у деяких містах платиться і 6 зол. за теля, що коштує сьогодні 15—20 зол.), за свиню 3.80—8.50 зол., за вівцю 2.40 зол. Всеж Тернопіль ще не є за дорогий, бо наприкл. Коломия, що також не жалує собі оплат за торговицю, бере в різні за рогову штуку до 17 зол., за безрогу до 16.50 зол.

Усі ті оплати з року на рік підносяться, хоч ціни на живину від пятч років постійно падуть, тепер впали до половини цін з 1929 року.

Чи треба дивуватися, що селянин оминає торговицю, а міський споживач радо витає його з товаром у хаті і купує? Селянина за те переслідують. Але йому це байдуже, бо він не хоче оплачувати міських гарачів.

Ці оплати є просто неморальні. Вони заносять середновічним правом сильнішого, якого хлібороб ще досі не міг повалити. Бож годі винайти іншу льогіку в тому, що селянин має платити ще сьогодні містові за те, що приносить йому поживу.

Чи це здорове явище? Очевидно, що ні, бо між укритими доставцями можуть бути такі, що продають мясо з хорих, а то й заразливо хорих штук, мясо несвіже, небезпечне. Усунути це прикре явище можна тільки скасуванням міських тягарів, а не карами. Це повинно мати на увазі кожне місто, що хоче дбати за здоровля своїх громадян, а не за те, щоби удержувати на добрих посадах кілька милих собі одиниць коштом села. З такими явищами треба боротись, бо вони шкідливі для села і для міста.

М. Творидло.

Після плебісциту у Сарщині.

ЗАЯВА ПРЕМ. ФЛЯНДЕНА.

ПАРИЖ, 16. І. ПАТ. Прем. Флянден заявив, що ніодин француз не буде піддавати у сумнів вислідів плебісциту. Слід сподіватися, що всі дразливі справи між Францією і Німеччиною будуть вирішені під егідою Ліги Націй. Незабаром пічнуться торговельні переговори, щоби уможливити товарову виміну між Францією і басейном Сари та оживити виміну між Німеччиною і Францією. Французький уряд обмірковував можливість еміграції з басейну Сари, але ця справа цікавить найбільше Лігу Націй. Ми переконані, говорив Фляндеи, що німецький уряд видав необхідні постанови з метою забезпечити охорону меншости. Франція не може замикати кордонів для втікачів, які будуть у небезпеці по прилученні басейну Сари до Німеччини. Велика більшість французів бажає поправи взаємин з Німеччиною, щоби довести до співпраці всіх европейських держав.

Столиця Франції з великим напруженням ждала на висліди плебісциту. Навіть такі великі щоденники як „Тан" і „Фіґаро" видали надзвичайні додатки. Голосування за прилученням Сарщини до Німеччини не було для нікого несподіванкою. Одначе широке громадянство розчароване, бо вірило, що за вдерженням дотеперішнього стану у Сарщині буде голосувати більший відс. населення. Ще напередодні плебісциту сподівались, що за вдержанням автономії у Сарщині голосуватиме бодай 20 відсотків населення.

РАДІСТЬ У ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Перемога Гітлера у Сарщині викликала щире вдоволення англійської публичної опінії. Урядові кола вдоволені вислідом плебісциту. Представники міністерства закордонних справ — Форін-Офісу — підкреслюють, що вислід плебісциту дуже влекшить Раді Ліги її завдання і усуне небезпеку міжнародніх ускладнень. Мирову промову канцлера Гітлера британські урядові чинники уважають за доказ, що Гітлер, здобувши таку велику моральну перемогу, піде скорше на уступки і дорозуміється з Францією та Німеччина вернеться до Ліги Націй.

ПРИПИНЕННЯ СОЦІЯЛІСТИЧНИХ І КОМУНІСТИЧНИХ ЧАСОПИСІВ.

САРБРІКЕН, 16. І. ПАТ. Від учора перестали виходити соціялістичні і комуністичні щоденники.

КОМІТЕТ ТРЬОХ ЗА ПРИЛУЧЕННЯМ САРЩИНИ ДО НІМЕЧЧИНИ.

ПАРИЖ, 16. І. ПАТ. На вчорашнім засіданні комітет трьох рішив, що на основі вислідів плебісциту басейн Сари слід прилучити до Німеччини. Комітет трьох складе звіт Раді Ліги Націй, яка вирішить невідклично цю справу.

УТІКАЮТЬ ДО ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 16. І. ПАТ. У Форбах перейшла група з 30 осіб французьку границю. Між утікачами є колишній посол Зельдке і кількох провідників фронту єдности з родинами.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Агенція Райтера повідомляє зі Сарбрікен, що провідника фронту єдности Макса Бравна арештують, бо сподіваються, що на нього виконають атентат.

КОНТРОЛЯ ШВАЙЦАРСЬКОГО КОРДОНУ.

БЕРЛІН, ПАТ. Німецьке інформаційне бюро повідомляє, що швайцарський уряд негайно по оголошенні вислідів плебісциту загострив контролю кордонів, щоби внеможливити наплив небажаних людей до Швайцарії.

ПОБОЮЮТЬСЯ ЗАВОРУШЕНЬ В АВСТРІЇ.

ПАРИЖ, ПАТ. Авас повідомляє з Відня, що державні будівлі і міністерства бережуть змінені стійки, бо побоюються заворушень. Міродатні кола стверджують, що вислід плебісциту зміцнить мир в Европі. Кола, зближені до міністерства закордонних справ, стверджують, що вислід плебісциту не матиме впливу на становище австрійського уряду.

АНТІН РУДНИЦЬКИЙ.

Два музичні ювилеї й один сумний спогад.

З музичних ювилеїв та роковин минулого року особливе значіння для музичного світа мали дві події: святковане в цілому культурному світі кількаденними фестівалями, серійними оперовими виставами та окремими виданнями творів 70-ліття уродин *Ріхарда Штравса*; ледве деінде в скромних рамцях клюбових чи приватних імпрез відмічені 60-ті роковини уродин *Арнольда Шенберга*. Між формою святкування роковин цих двох великих представників сучасної музики можна провести деякі порівнання. Штравс — від перших початків своєї музичної діяльности правдиве дитя щасливої долі, якого ціле дотеперішнє життя (і можна сміло догадуватися, що таке буде воно вже й до кінця) це один ланцюг успіхів і признань, які від кількох десятків літ склалися на епітет „найбільший" із живучих творців світа. Шенберг, якого твори до нинішнього дня рідко виконували, та ще рідше розуміли, також виборов собі у світі цей почесний приросток „най...". Ріжниця тільки в тім, що в найкращому випадку про нього говорять як про „найкрайнішого" — чи „найрадикальнішого"...

Але ріжниця не у зверхніх ознаках особистого життя чи висоті авторських тантієм. Вона куди більша в самій творчости цих двох антиподів, у їх відношенні до музики. В цьому — вона більша як ріжниця між стопроцентовим арійцем Штравсом, якого гітлерівський уряд поставив на чолі цілого сучасного ґерманського музичного руху, і тисячпроцентовим семітом Шенберґом; вона більша як віддаль між осередками їх перебування: Ґерміш-Партенкірхен у Баварії та Бостоном у Півн. Америці... Тільки десять літ ріжниці віку — але весь вік у ріжниці індивідуальностей.

На Ріхарда Штравса, уродженого й вихованого в Мінхені, цьому осередкові — в той час — культу Ваґнера, на Штравса, якого безпосереднім і найважнішим музичним „опікуном" був апостол Ваґнера Ганс фон Бюльов (дарма, що в цьому часі вже з ним посварений на особистому тлі), на нього, геній Ваґнера мусів мати рішальний вплив — як зрештою і на всіх його ровесників-земляків. Мусів мати — тому, що не лише естетично-теоретичні гасла, кинені і пропаґовані Ваґнером, не лише нові шляхи в музичному мистецтві, на які він вступив і які вказав іншим, але навіть і увесь той авреол, який окружав Ваґнера в останніх часах його життя — все це ділало на молодь просто як опій. Чи не було це іронією долі, що той самий молодий Штравс, про якого батька оповідають, що він — знаменитий вальторніст і непримирений ворог ваґнерівської музики — на вістку про смерть Ваґнера, яка заскочила в часі проби орхестри, одинокий демонстративно не піднісся з місця — що цей самий Ріхард Штравс пише свою першу оперу „Ґунтрам" цілком у ваґнерівському дусі, і в драматичному, і музичному і ідеольоґічному розумінні?!

Але не цією ваґнерівською оперою здобуває Штравс свої перші лаври і не другою „Фаєрснот", створеною в хвилинах люті на злобу (і безденну глупоту) тогочасної місцевої критики.

На відкриття нових шляхів в опері треба було ще чекати. Та покищо, напереломі 19-го і 20-го століття його симфонічні твори „З Італії", „Макбет", „Дон Хуан", „Смерть і Обявлення", „Так сказав Заратустра", „Веселі пригоди Тіль Ойленшпіґеля", „Дон Кіхот", пізніше „Родина" і „Альпейська симфонія", „Життя героя" і т. д— запевнюють німецькій музиці в царині симфоніки дальшу геґемонію, захитану через смерть Брамса і Брукнера, а пізніше й Малера.

Брамс, Брукнер, Малер — останні представники „великих" форм широкої тематики, „абсолютної" тональности; останні могікани романтики 19-го століття... Розвинувши у своїх геніяльних творах перейняті форми й ідеали вони не змогли оминути великої небезпеки: вони звязали музичну мову, замкнули її в надто тісні пута формальних і тематичних принципів композиторської техніки — дарма, що Малер старався їх розірвати, хочби й ґіґантичними розмірами своїх творів. Штравсові вдалося ці пута не розірвати, але розвязати. Він не створив якогось нового типу твору, як нпр. у найновіших часах це зробив Стравінський своєю „Святою весною" — але у формі симфонічної поеми Штравс звільнив симфонічну музику з усього її брамсівського, брукнерівського чи врешті ваґнерівського вантажу. Він уперше дав музиці можливість висловлювати та відтворювати рішуче все: боротьбу з вітраками, народження дитини, боротьбу зі смертю, любовні авантюри.

Ця зміна творчих ідеалів та цілей — в порівнянні до „абсолютної" музики — вимагала зміни композиторської техніки, яка слідкуючи за частими змінами подій і настроїв всі свої засоби мусіла мати напоготові. Теми стали короткі, вони мінялися як у калейдоскопі, слідкуючи за калейдоскопом вражінь подій чи картин. На місце довгих модуляційних періодів, таких улюблених Ваґнером, появились раптовні модуляції, часто густо при допомозі одного акорду чи тону; контрасти мінялися частіше на кількох сторінках партитури, як у Брукнера у цілій симфонії. Палітра орхестрових барв і ефектів чисто ілюстративного характеру збогачується нечуваними засобами. Своєрідна, можнаб сказати „легка" поліфонія (у порівнянні до „важкої" Ваґнера чи Реґера) додає музикальній дії пластичности й образовости.

(Докінчення буде.)

З польської преси.

Станислав Ґрабський — „ненадійний" елемент!

Полеміка між ендецькими рабінами приймає цілком гумористичні форми. Ґломбінський відповідав Ґрабському ще досить делікатно, будучи взагалі людиною культурнішою та з кращими манірами від свого колишнього довголітнього співробітника, нинішнього адверсарія. Ян Перацький виджував вже більше подендрвування та більшу охоту сказати п. Ґрабському кілька правд „до слуху". Але вік і становище обох їх та спільна зі Ст. Ґрабським посольська минувшість, не дозволяли їм надто яскраво лаяти ідеольоґа партії, в якій працювали і працюють до сивого волоса. Виручив їх, а радше казали йому їх виручити (бо чейже таких статтей у такому тоні не поміщує офіціяльний орган партії без попереднього порозуміння і згоди з відповідальними керманичами партії) — редактор „Курієра Львовского" п. Еміль Маріян Роек.

Здається, що Станислав Ґрабський вперше у свому житті вислухав стільки імпертиненцій від свого ідеольоґічного вихованка, стільки прикрих слів від свого партійного органу, скільки тепер („Курієр Льв." з 14. ц. м.). Коротко, п. Роек, підкреслюючи своє право свобідного вислову через брак „якихнебудь особистих сервітутів" супроти п. Ґрабського, договорився до того, що зі Ст. Ґрабським не слід дискутувати, бо Ґрабському залежить не на речі, а на особі, бо він не є людиною доброї волі та керується особистими змімозіями, які не можуть стати пригожим підкладом для ніякої позитивної виміни думок...

Найбільш обурюється п. Роек, що Ст. Ґрабський чіпляється порядних ендеків та опоганює ендецьких „млодих", а не бачить головного винуватця нинішнього лиха — санації. Санація, мовляв, править у Польщі і є відповідальною за „обмеження можливостей орґанічної праці польського елементу", супроти якого елемент український є... упривілейований. Дальше вже п. Роек плете цілком неприточні речі: покликується на „факт", що „русіні є краще трактовані державними прилюдними органами, ніж поляки", ба навіть, що якийсь поляк *перейшов на греко-католицизм тому що „мається менше клопоту і легше життя, коли хто є русином..."*!! Дуже шкода, що п. Роек не назвав прізвищ і конкретних прикладів, бо це був би цінний матеріял для українських архівів і музеїв...

„Отже остаточно невідомо, чому проф. Ґрабський виступив і в той спосіб виступив". Протекціонально дозволяє Роек Ґрабському „ходити власними стежками", але застерігається, що „обуз народови" „не може вже рахувати на нього без застережень".

> „З дворка на Вульці може вийти ще неодна книжка і стаття, неодна цікава і вартна пізнання думка, але можна вже сумніватися, чи завжди буде це получене з національним інтересом, чи особисті почування не візьмуть верху над укоханням спільної справи".

Не маємо нічого проти того, щоби пп. Роеки викидали пп. Ґрабських. Бажаємо тої самої долі пп. Роекам. І навіть можна з найбільшою правдоподібністю припускати, що внутрішні ферменти, тертя, розколи, викидання лідерів і т. п. приємні відносини пануватимуть в ендеції щодалі тим частіше, бо існує одна найбільш річева причина для таких пертурбацій: мертвеччина ендецької програми, абсурдність „програмових засад" та цілком анахронічний весь ендецький світогляд, якому перечить щоденна дійсність.

Зайза образа за канібалів.

„Курієр Львовскі" образився: дуже вразила його наша характеристика полеміки між пп. Ґрабським і Ґломбінським, висловлена у наголовку огляду їх голосів: „дискусія на тему, хто з них більший канібал". Лає редакторів „Діла" „козаками" та прозиває наші манїри „січовими", забуваючи, що слово козак і фірма Січі це тільки для польського ендека, що краще знає історію мурівів ніж України, має образливий звук і зміст. Щож торкається канібальства, то ендеки з „Курієра Л." даремне обурюються: адже вся їх теорія і практика та всі їх мрії обертаються біля ідеї — проковтнути як мога більше українців у можливо найкоротшому часі. Асиміляція найординарнішими засобами, пропаґована в найбільш цивічний спосіб і ведена методами п. Станислава Ґрабського, який з гордістю признається, де, що, коли та скільки разів українців, чужинців та самих поляків обманув, збрехав, затаїв, аби тільки надокучити українцям і приспішити процес „поїдання". Коли самі ендеки чваняться, що вони — українохери, — то чому термін канібалів їм не до вподоби?! Цеж наймаркантніша і найвірніша передача їхньої фізіономії...

„Огидні справи..."

У звязку з ендецькою дискусією на сторінках „Курієра Львовского" почав друкувати „Век Нови" статті проф. Тадея Пінія. Перша стаття („Век Н." з 16. ц. м.) п. н. *„Два ендецькі отверті листи"* належить до найвідважніших голосів про польську ендецію, які знає польська публіцистика. Вартість ендецької характеристики тим більша, що автор, проф. Піні, відомий полоніст і літературний критик, був одним із чільних діячів ендеції у її початках і тому знаменито знає ґенезу тої партії та її куліси.

Проф. Піні говорить про ту останню дискусію між ендецькими лідерами як про осоружне видовище, яке

> „у народів з виробленою політичною культурою та високою етикою може вестись хіба у щільно зачиненій кімнаті". Це ганебні справи заковування братнього народу у щораз строгіші пута неволі, при чому польському громадянству вкладали в руки нагайку та згідливе досі населення перетворювали у два ворожі табори. Чи можна уявити собі ганебнішу, більш діявольську роботу? А проф. Ґрабський говорить з гордістю про це, як про орлині злети свого життя, а його приятель і співробітник у цій ділянці, проф. Ґломбінський доповнює образи тих радісних хвилин минулого і жалісно зітхає: „Так, так, мій Протазеньку!"

Автор обурюється, що діється це у громадянстві, „яке, здається, належить до европейських, а не азійських народів".

Після того пригадує часи малого українського національного освідомлення у Східній Галичині та підкреслює ролю ендеків, як тих, що через реакцію на їх ексклюзивну шовіністичну політику викресали в українців найбільш ненависти до Польщі. (Хоча автор дещо упрощує процес національного відродження галицьких українців та взагалі проблему динаміки національних рухів, проте не підлягає ніякому сумнівові, що ендеція своєю політикою супроти українців причинилася у величезній мірі до зросту українського націоналізму і його такого оформлення, яке він має нині.)

Дальше п. Піні пригадує заснування „Слова Польского" у 1902 році: велику ролю відіграли тут поляки з б. Конгресівки, Зиґмунт Васілевський і Роман Дмовський. Перша ендецька програма була... радикальна: боротьба з клерикалізмом і міщанством, — наслідком якої обидва ті табори воліли — опинитися по стороні ендеції. Щоб здобути решту громадянства — „вдарено у патріотичну струну". Автор описує ту божевільну демагогію, яку вели ендеки, лякаючи поляків українцями та тероризуючи всіх, хто не хотів їм вірити. Всі, хто з їх україножерною пропаґандою не погоджувався, підлягали остракізмові, — про них не писали, їх імя на всякому кроці зогиджували. Тому й про Ігната Дашинського у „Слові П." ніколи не було згадки, тому славили автора „Огнем і мечем", „що оклеветував українців", а „Жеромського трактували майже з погордою, як перверсійного графомана". Ендеція опанувала всю політику і робила, що хотіла. Накинула теж загалові поляків найбільш абсурдні погляди про українців, і ці погляди повтуюють по нинішній день: ще нині „у давній Конґресівці пересічний громадянин уявляє собі українців, як юрбу хунхузів, які за кожною карпатською скалою чигають з кривими ножами на прохожих поляків". „Завдяки цьому опінії ендецькі встигли опанувати також, заступничо ворожі і правлячі санаційні кола, що принесло польській справі необчислені шкоди".

Автор доказує, що ціла боротьба ендеків з українцями і той шум, який вони робили з приводу української небезпеки, була лише хитрою та спритною диверсією, яка перед очима наївних малополян мала своїми випарами закрити роблення торгу з російським урядом за будучність Польщі". Коли раз „Век Нови" натякнув на москвофільство ендеків, „Слово П." вибухнуло святим обуренням, але після приходу москалів до Львова у 1914 р. те саме „Слово" цинічно глузувало з ошуканих земляків „і з радістю впало в рамена наїзників"...

Чергова стаття проф. Пінія ще яскравіше пятнує ендеків, пригадуючи ревеляційні факти про поведінку Ґрабського з часів побуту москалів у Львові, ролю ендеків при „пацифікації" з 1930 року та ендецьку практику на галицькій провінції. Капітальний є опис „патріотизму" польського залізничого касієра, який не продає залізничого білету українському селянинові, тому, що „не розуміє" чого той хоче:

> „до Бібрки" повторяє селянин, — „не розумєм" твердить урядовець, „мувіць по польску" — і з тріскотом зачиняє віконце". „Хлоп пішов до Бібрки пішки, але можемо собі уявити, як вплинула ця пригода на його почування до Польщі. І то був засів пп. Ґрабських та Ґломбінських"..

Автор закінчує висновком, що

> „надія, що „за 25 літ не буде в Польщі українців" це одна з найдурніших нісенітниць, які видумав ендецький ум, — хіба, що той, хто казав таке, думав про перебування в тому часі українців поза межами Польщі"..

До цієї останньої частини статті проф. Пінія ще вернемось.

Перед важливою політичною нарадою у Льондоні.

Прем. Флянден і мін. Ляваль їдуть до Льондону.

ЛЬОНДОН, 16. І. ПАТ. „Таймс" повідомляє: Вчора устійнили, що прем. Флянден і мін. Ляваль приїдуть до Льондону у четвер 31. січня ц. р. Їх наради з британійським урядом відбудуться в днях 1. і 2. лютого ц. р. Мета візити не запропастити теперішньої догідної европейської ситуації. У Льондоні і в Парижі переконані, що наради тільки двох урядів не дадуть конкретних вислідів, коли дискусії не вестимуть на широкій площині і до розмов не притягнуть усіх держав, а головно Італію і Німеччину. Французькі і британійські міністри обговорять низку европейських справ, в першу чергу обмеження зброєнь. Британійський уряд покищо не приняв італійсько-французької пропозиції у справі гарантії незалежности Австрії. Здогадуються, що Велика Британія приступить до консультативного пакту, але мабуть не візьме на себе нових зобовязань у справах середущої Европи.

Господарська дійсність у Совітах.

ХАОС В ПОСТАЧАННІ ХЛІБА ПІСЛЯ СКАСУВАННЯ КАРТОК.

Поостачання хліба та муки населенню після скасування карткової системи зорґанізовано так зле, що згідно з відомостями, які передісталися до европейської преси, в багатьох містах СССР дійшло до кривавих протестів і заворушень. Про те, як приготовано хлібні крамниці, досить відомостей і в самій совітській пресі. Про транспорт збіжа по оренбурґській та самаро-златоустівській залізниці пишуть „Ізвестія" з 29. XII. м. р.: „До початку широкого торгу хлібом лишились пораховані дні, але ці залізниці постачили згідно з державним пляном на 50 відс. менше муки та гречки для Москви, Ленінграду, Карелії, півночі, Уралу, Східного Сибіру та Далекого Сходу".

Про орґанізацію крамниць тойже часопис пише: „В Москві державний торг розгорнув лише 25 відс. зазначеного мережева крамниць, в Ленінграді — 40 відс. В Білорусі готові тільки 25 відс. нових крамниць та шатер, в Таджикістані 32 відс." і д. т.

Із Сталінґраду часопис повідомляє: „Якість ремонту готових крамниць дуже низька. Можна сказати, що ще ніодно підприємство для торгу хлібом не готово".. „В пекарнях і крамницях бруд. Рушників і мила нема. Робітники і службовці нехтують особистою гігієною". З Ростова над Доном повідомляють: „Не скінчено направи багатьох крамниць, не підготовано транспорту. Хліб перевозять у звичайних возах без накриття. Нема скринь для перенесення хліба. Його переносять самі покупці на руках". Коли зважити, що до совітської преси дістається лише сота частина того, що діється справді, то можна собі уявити, як постачає московський уряд хліб населенню, яке він так безмірно визискує. (Укбюро, Женева.)

—o—

НЕ СКАРЖИМОСЬ...

ПРОМОВА ПОС. З. ПЕЛЕНСЬКОГО, ВИГОЛОШЕНА ДНЯ 12. СІЧНЯ Ц. Р. В БУДЖЕТОВІЙ КОМІСІЇ ПРИ ДЕБАТІ НАД БУДЖ. ПРЕЛІМІНАРЕМ МІНІСТЕРСТВА КОМУНІКАЦІЇ.

Ми мали нагоду вислухати дуже вичерпу-
ючий, а навіть і критичний реферат про прелі-
мінар буджету міністерства комунікації. Рефе-
рент обговорив дуже докладно всі ділянки того
міністерства, але дискретно поминув роботи пу-
бличні, котрі від часу ліквідації міністерства пу-
бличних робіт перейшли в більшій частині до
міністерства комунікації, а частинно до міні-
стерства хліборобства. Не можна дивуватись що
референт найшов заледви кілька слів для пуб-
личних робіт, у першу чергу для регуляції рік.
Бо щож міг він сказати, коли в цьому році на
регуляцію рік призначено в буджетовім прелімі-
нарі лише 2 міліони 300 тисяч зол. на всю поль-
ську державу. Дійсно смішна сума. П. референт
згадував, що в попередніх роках преліміновано
річно на цю ціль 32 міліони зол., а в цім році
не призначено на таку важну ціль навіть і деся-
тої частини.

Тимчасом справа регуляції рік є першоряд-ної ваги для українського населення. Карпатські ріки — Черемош Білий, Черемош Чорний, Прут, Стрий, Опір, Дністер та інші ріки майже щоріч-но виливають і забирають з собою дорібок на-ших селян. Цього року був катастрофальний вилив у західних Карпатах, який діткнув тяжко також наших лемків. Для навіщених повінню о-колиць зорганізовано в цілій державі поміч. Як зачувати, поміч прийшла велика і в час. Не від-мовились від цієї помочи й українські села і по своїм силам пішли з допомогою навіщеним по-віню. На жаль, зовсім інакше ділялось тоді, коли повінь навіщувала виключно території з укра-їнським населенням. Не було тоді такої видат-ної помочи, а для прикладу скажу, що коли по великій повені перед 3 роками Український Клюб поставив у Соймі внесення в справі наглої помочи для поводян, то його внесок прийшов під обради соймової комісії точно за два роки, коли справа перестала бути зовсім актуальна. Український селянин мусів сам собі помагати.

Український селянин обовязаний точно пла-тити податки. Одначе не може діждатись, щоб плачений ним гріш ішов йому в хосен. Бо на-віть тоді, коли на регуляції рік призначувано поважні суми, вони йшли виключно на регуляції рік на заході, головно Вислу. Категорично до-магаємось регуляції наших гірських рік, щоби вже раз води перестали нищити наші землі, а то нераз щоб не забирали останнього куска зе-млі з хатиною бідному українському селянинові.

ТАРИФИ.

Референт згадав про дотеперішні (з остан-ніх часів) обнижки тариф товарових, та особо-вих і сказав, що готується дальша обнижка та-рифи. Справа товарової тарифи є для україн-ського хліборобського населення надзвичайно великої ваги. Теперішні тарифи в часі повного обезцінення хліборобських продуктів унемож-ливлюють зовсім перевіз цих продуктів, голов-но зі сходу на захід. Вчора на комісії при обго-ворюванні буджетового прелімінаря міністер-ства хліборобства порушували цю справу всі промовці. Тому не хочу знову над тою справою широко розводитися, зверну лиш увагу на та-кий куріоз, що коли яйце на селі коштувало 2 і пів сотика, то його транспорт на захід коштував більше як 1 сотик, а чейже засадою залізничих товарових тариф мусить бути ніщо інше, як відповідне відношення до вартости перевожено-го продукту. Таке ненормальне відношення за-лізничої тарифи є до збіжа, живини, мяса і т.д. Тому домагаємося введення якнайскоршої змі-ни товарової тарифи, яка уможливилаб хліборо-бам, що так тяжко переходять сучасну крізу, збувати свої продукти.

Справа особової тарифи для нас не менш важна. Головно йде мені про т. зв. підміські та-рифи. Остання обнижка тариф принесла пільги на їзду на дальшу віддаль; на ближчу віддаль, себто на 10—20 км., нема ніякої пільги, а на цих коротких віддалях їздять головно селяни зі сво-їми продуктами до міста. Як можна подумати, що при теперішній дуже низькій ціні на хлібо-робські продукти може селянин користати для довозу продуктів зі залізниць! Тому уважаємо за конечне, щоби при заповідженні найближчої обнижки особової тарифи взяли під увагу і ко-ротку віддаль.

УКРАЇНЦІ ЗАЛІЗНИЧНИКИ.

Багато часу присвятив референт персональ-ним справам, вказуючи на останні персональні зміни серед залізничої служби.

Ми, українці, в цій справі могли би сказати чи не найбільше. Вже від першої хвилини, як польська держава обняла владу на українських територіях, міністерство комунікації звільнило відразу зі служби тисячі українських залізнич-ників, що служили за бувшої Австрії чи Росії. Позбавлено тисячі українських залізничників хліба без всякого належного їм відшкодування чи емеритури за прослужені літа. Цілими рока-ми ті бідні люди, що десятки літ прослужили на залізниці, даремне старалися про належне їм зaосмотрення, одначе зовсім без успіху. Міні-терство комунікації було глухе на всі заходи і старання зльокавтованих українських залізнич-ників. Мала горстка українців залізничників, що лишилася при службі, при кожній персональній переміні йде в першу чергу або на емеритуру, або на повне звільнення. Ми мали нагоду нині чути від представника польських соціялістів, що звільнюють масово залізничників за їх полі-тичні переконання. Українців звільнюють зі служби за ніщо інше, як за те, що є українця-ми. На місце нижчих дорогових робітників спроваджують робітників зі заходу і багато бід-них українців робітників, щоб не стратити кус-ка хліба, мусить покидати віру своїх батьків, щоб дальше удержатись при праці.

Засадничо не приймають до служби нових кандидатів, не приймають до школи залізничих аспірантів. Я бачу на лицях панів здивування. Я був би дуже радий, колиб п. міністр міг ствер-дити, що я говорю неправду і що приймають нових українців до залізничої служби. Позволю собі згори сумніватись, чи п. міністр буде в спромозі це зробити. Стверджую, що ні одно міністерство не вміло так скоро дати собі раду з українцями службовиками, як міністерство ко-мунікації. Як я вже сказав, звільнено відразу тисячі, звільнюють тепер дальше і не приймають нікого з українців до служби.

ЗАЛІЗНИЧІ ДОСТАВИ.

Поважні й солідні українські ремісники та промисловці були від ряду літ доставцями робіт для залізниць. Тепер вже цього нема. Україн-ський ремісник чи промисловець, хочби давав і найліпший товар і по найдешевшій ціні, не мо-же бути доставцем для залізниць лиш тому, що є українець. Я міг би навести цілу низку фактів, обмежусь на однім. Дуже поважне, загально знане у Львові слюсарське підприємство, котре було від 1910 р. постійним доставцем для заліз-ниць, стратило в останнім часі ці доставн. Була внесена згідно з приписом оферта і зложене ва-дюм. При публичнім отвиранні оферт показа-лося, що оферта українського підприємства бу-ла найнижча, тому всім іншим оферентам звер-нули вадіюм, а українцеві задержали, значить: приняли його оферту. Та сталось зовсім інакше. Доставу дістав хто інший, ремісник поляк, ко-трий у своїй щирости сказав товаришеві укра-їнцеві: „Шкода вам більше вносити оферти, бо українці на будуче робіт при залізницях не діста-нуть“. І так воно є до нинішнього дня. Укра-їнець ремісник не дістане на залізниці достави а податки числять йому такі самі, які платив то-ді, коли мав достави на залізниці. Така то доля українського ремісника і промисловця.

ЗАЛІЗНИЧІ ЗНИЖКИ.

Як відомо, міністерство комунікації дає на культурні й освітні зїзди полекші в проїзді для учасників цих зїздів. Одначе відноситься це до всіх, лиш не до українців. Минулого року в чер-вні в день „Міжнародного Свята Кооперації“ відбувалось у Львові велике свято української кооперації. В цілому світі на цей день коопера-ція дістає всі можливі залізничі полекші, щоб уможливити кооперативним організаціям вести свою пропаганду. Міністерство комунікації від-мовило українській кооперації всяких залізни-чих знижок на це свято. Також відмовило міні-стерство знижок на зїзд „Рідної Школи“. Не менше цікава історія з поїздом на Всесвітній У-країнський Жіночий Конгрес, що відбувся в мин. році у Станиславові. Конгресовий Комітет через „Орбіс“ винайняв цілий поїзд, вплатив білети за майже 1000 осіб. І щож сталося? Коли в озна-ченій годині прийшли учасниці Конгресу у Львові на двірець, щоб відїхати до Станиславо-ва, показалося, що поїзд не відійде. Прийшло-ся звертати учасницям вплачені гроші і вони були змушені відїхати до Станиславова за пов-ною оплатою звичайними поїздами, котрі, ясна річ, не могли помістити всіх учасниць, і до цих поїздів додано старі, неосвітлені вагони. У-права залізниць уважала, що для українців і та-кі вагони мусять вистачити. Свідками цього факту були українки не лише з Польщі, а з у-сього світу, були теж свідками цього факту чу-жинки делегатки Міжнародного Союзу. Річ ясна, що ці чужинки англійки, котрі з ентузіяз-мом описували хід Жіночого Конгресу, не забу-ли у відповідних словах згадати про повищий факт.

Зате дістали всі можливі залізничі знижки організатори русофільського т. зв. „талергоф-ського зїзду“. Був це чисто політичний зїзд, од-наче знаємо, що ці панове тепер тішаться вели-кою опікою власть імущих. Не знаю, кому з па-нів було так мило дивитись, як по Львові учас-ники зїзду парадували з царсько-російським трикольором. Видно, що є такі, що не можуть цього трикольору ніяк забути.

ГУЦУЛЬЩИНА.

Всі розуміємо прекрасно вагу і значіння туристики. Знаємо, які користи може вона принести для населення. Одначе можна це го-ворити тоді, коли туристика є дійсною тури-стикою, а не має інших укритих цілей. Маю на думці т. зв. туристику на Гуцульщину і „свята Гуцульщини“, що їх організують ріжні чинни-ки. Референт сказав нам, що цьогорічне „свя-то Гуцульщини“ принесло великі дефіцити для міністерства комунікації. Говорім ясно й от-верто. Під покришкою туристики на Гуцуль-щину криються політичні цілі. Найшлися люд-ці, що хочуть на цім ділі зробити інтерес. У Варшаві мода на Гуцульщину. Появляються ріжні пропагандові листки та брошури, в яких доходиться до того, що гуцули — це „зрущо-ни польскі щеп“. Найшлися і відповідні кон-трагенти на Гуцульщині, і то навіть серед гу-цулів, що зрозуміли теж інтерес та організу-ють спільно „туристичний похід на Гуцульщи-ну“. Знаємо, що всі організації, які на літо розбивають у наших прекрасних Карпатах свої табори, мають інструкції, як вести пропаганду серед гуцулів, чого вони мають їх учити і т. д.

На „свято Гуцульщини“ звозять до Ворох-ти гуцулів, щоб показати їх панам з Варшави. З теперішніх часах грішми можна зробити ба-гато. На Гуцульщині велике безробіття. То чо-муж не поїхати, думає собі гуцул, коли пла-тять дорогу, та ще дадуть зїсти і випити? В цей спосіб, панове, не доведете до того, що гу-цули перестануть бути українцями. Гуцул був, є і буде українцем. Вашими способами можете поширити тільки деморалізацію серед насе-лення. Таксамо, як деморалізацією є щорічне зво-ження гуцулів до Варшави, Познаня й ін-ших західих міст Польщі. Як я сказав, серед теперішньої біди можна найти таких, що по-їдуть, Бог знає, де, коли платять та дають до-бре зїсти й випити. Провідниками цих мандрі-вок на захід гуцулів і „свят Гуцульщини“ є гуцули, про моральну вартість котрих далосяб дуже багато сказати.

Я вже сказав, що дійсну туристику вітаємо щиро. Одначе як найрішучіше застерігаємося проти того, щоб була вона знаряддям демора-лізації нашого народу. Не знаю, чому ми з бу-джету маємо покривати дефіцитові „свята Гу-цульщини“. А будуть вони напевно все дефіци-тові, бо справи, що не звязані з дійсним жит-тям і в моральну вартість яких можна сумні-ватися, принесуть напевно не лиш дефіцит грошевий, але й моральний. І тому маю відва-гу сказати, що український гуцул найде ще стільки в собі сили, щоб дати відпір усім за-тіям.

НЕ СКАРЖИМОСЬ...

Увійшло в звичай, що у пресових звідом-леннях, як також у протоколах комісії, діяріях по промові представника Українського Клю-бу пишеться, що він „ускаржал сен“. Заявляю, що ми не скаржимось, бо скаржитись можна лиш тоді і перед тим, коли є надія, що скарга

моглаб бути вислухана і зрозуміла. Ми знаємо, що наші скарги не придалибись на ніщо. Тому ми стверджуємо лиш факти. І я нині стверджую факт, що міністерство комунікації може спокійно компетувати за пальму першенства в теперішній системі супроти українців. Діється це все в тому часі, коли за кордоном заявляють, що охорона меншин не потрібна, бо все якнайкраще забезпечує їм конституція. Наведені мною факти досадно показують, яка є дійсність.

•

З ВІДПОВІДИ МІНІСТРА.

У своїй відповіді, яку ми в „Ділі" вже коротко зреферували, міністер комунікації згадав про справу залізничих знижок. Щодо жіночого конгресу поїзду заявив, що причиною відкликання в останній хвилині поїзду був текст запрошень на Конгрес у французькій мові. Врештою, сказав, що українці користають зі знижок. А саме Український Науковий Інститут у Варшаві має один даровий цілорічний білет 2-ої кляси, має теж 50 прц. знижки Волинський Український Театр Миколи Певного і Волощука. Отже не є так зле, казав міністер, як це представив представник Українського Клюбу... Про всі інші порушені послом З. Пеленським справи персональні, доставй, Гуцульщину і т. д. не сказав ані слова..

Сенат радить над конституцією.

ВАРШАВА, 16. 1. ПАТ. Нині в год. 11. передполуднем почалося пленарне засідання сенату у справі нової конституції. На засіданні були всі члени уряду з прем. Козловським, маршалом сойму Світальським колишнім премієром Славеком, Пристором і Єнджеєвичем та вищі державні урядовці. Проєкт нової конституції реферував сен. Ростворовський.

Тригодинний похід у Сарбрікен.

ПАРИЖ, 16. 1. ПАТ. Авас повідомляє зі Сарбрікен, що вчора вечором між годиною 6-ою і 9. вулицями міста перейшов похід з около 200.000 осіб. Похід йшов три години. На вантажних самоходах везли куклн, що зображували статус кво. У поході йшли численні орхестри. Доми в місті були освітлені. В год. 10. вечором місто вже спало. До сутичок не дійшло головно тому, що поліція замкнула домівки опозиції. У Людвайлер 15 французьких родин з поспіхом покинуло свої помешкання і примістились у копальнянім уряді. Провідник католиків Гофман даремно взивав поліцію заопікуватись ним. Тому до хвилини свого виїзду мусів скритися.

САРБРІКЕН, 16. 1. ПАТ. Нині місто вернулось до нормального життя, тільки ґірлянди пригадують про недавній плебісцит. Адміністраційна комісія буде урядувати аж до передання влади Німеччині. Президент Нокс виїхав до Женеви.

—o—

Італійсько-абісинський конфлікт перед Лігою Націй.

ЖЕНЕВА, 16. 1. ПАТ. Абісинський уряд надіслав нині до ґенерального секретаріяту меморіял з домаганням, щоби Рада Ліґи розглянула абісинсько-італійський конфлікт ще на теперішній сесії, покликуючись на статтю 11 § 2. пакту Ліґи. Переговори Абісинії з Італією, які велися в останніх часах за посередництвом В. Британії і Франції в метою поладнати конфлікт без інтервенції Ліґи не довели до успіху

Снігові завії в Югославії.

БІЛГОРОД, 16. 1. ПАТ. Сніг паде безупинно. Тому на кількох залізничих шляхах перервано залізничу комунікацію, на інших відбувається з великим опізненням.

Несподіване відложення засідання.

ЖЕНЕВА, 16. 1. ПАТ. Пополудневе засідання Ради Ліґи відкликали в останній хвилині. На цім засіданні Рада Ліґи мала вирішити справу прилучення басейну Сари до Німеччини.

Процес проти Зіновєва, Камєнєва і 17. товаришів.

МОСКВА, 16. 1. ПАТ. У Ленінграді почався процес проти Зіновєва, Камєнєва і 17 товаришів. Акт обвинувачення запевняє, що одночасно з повстанням контрреволюційної і терористичної групи, яка підготовила і виконала атентат на Кірова, повстала і вела свою діяльність друга нелеґальна і контрреволюційна група п. н. „Московський центр". Її створив Зіновєв, який, не зважаючи на покаянну заяву вів дальше нелеґальну діяльність з метою зреалізувати свої контрреволюційні цілі.

До „Московського Центру" належали Зіновєв, Євдохімов, Ґерціґ, Бакаєв, Куклін і Камєнєв. Вони обєднали коло себе активніших членів групи Зіновєва, яка вдержувала взаємини з членами ленінградської ґрупи. Головним завданням цієї групи під проводом московського центру було підховати і обєднати членів, які з ненавистю ставились би до большевицького уряду і провідників партії. Акт обвинувачення запевняє, що Зіновєв і Євдохімов, використавши своє офіційне становище, кермували акцією цих ґруп. У боротьбі з большевицькою владою не цурались ніяких засобів.

Слідство виявило, що члени „Московського Центру" не орґанізували безпосередньої участи у вбивстві Кірова. Одначе про наміри терористичної ленінградської групи знали члени „Московського Центру". Тому його члени головно Зіновєв, Євдохімов, Ґерціґ і Камєнєв повинні відповідати не тільки морально і політично, але також карно, згідно з большевицьким правом. Зіновєв по вбивстві заявив, що мусить схилити голову після того, що сталося. Підсудні Бакаєв, Ґорчакін, Федоров, Євдохімов, Харов, Куклін і Ґерціґ призналися до участи в діяльности „Московського Центру". Підсудні Гесен, Перімов, Герцберг, Файвильович, Сахов, Ґарков, Анішев, Башкіров і Тарасов призналися до нелеґальної групи Зіновєва.

Камєнєв теж признався до вини.

КОЛЄКТИВІЗАЦІЯ БУЛА БОЖЕВІЛЛЯМ.

МОСКВА, 16. 1. ПАТ. Большевицька преса подає заяви підсудних Герасимова й Євдохімова, які вони склали вчора, першого дня процесу. Підсудні заявили, що теперішну політику колєктивізації, яку веде большевицький уряд вважали божевіллям. Коли належали до Московського Центру особисто критикували Сталіна. Тепер Євдохімов висловив жаль і склав заяву льояльности для Сталіна. Більшість підсудних це урядовці у віці 32 до 51 років. Двох підсудних це студенти. Всі були членами комуністичної партії, яких вправді викинули з партії за приналежність до опозиції, але опісля знову приняли. Тільки трьох підсудних не приняли назад до партії.

Знамення рішення французького парляменту.

ПАРИЖ, 16. 1. ПАТ. Палата послів рішила без дискусії не визначувати дати для дискусії над інтерпеляцією посла Франклін-Буйона про нарушення версайського трактату Німеччиною своїми зброєннями.

Палата радила над зміною реґуляміну. Референт поставив внесок обмежити право зголошувати нові поправки підчас дискусії на пленарних засіданнях парляменту.

Надзвич. засідання ради балканської антанти.

ЖЕНЕВА, 16. 1. ПАТ. Грецький міністр закордонних справ Максімос, предсідник ради балканської антанти, скликав на нині надзвичайну сесію ради з метою обговорити римські пакти між Францією та Італією.

З ОРҐАНІЗАЦІЙНОГО РУХУ.

Повітовий Народній Зїзд Копичинеччини.

Дня 26. грудня м. р. відбувся в Копичинцях П. Н. З. при участи 170 представників, що заступали 39 громад повіту. Від Ц. К. УНДО й УПР взяли участь у зїзді сенатор д-р *Антін Горбачевський* і посол д-р *Степан Біляк*.

Зїзд відкрив заступник голови ПНК в Копичинцях дир. *Василь Пенцак*; вказуючи на потребу скріплення політичної орґанізації, присвятив він згадку померлому проф. Михайлові Грушевському і помершим членам УНДО д-рові Степанові Галяві, Марії Вигнанській, Евстахієві Вороні і Дмитрові Гупалюкові, яких память вшанували присутні повстанням з місць. Після того за згодою присутніх покликав до президії м-ра Михайла *Шахновича*, адвоката в Гусятині, на предсідника, п. Олійника Івана, господаря в Яблонові і п. Дмитра Сулиму, господаря в Увислі, на заступників, а м-ра Лозинського Івана, адвокатського конципієнта в Копичинцях на секретаря.

Сен. д-р Горбачевський виголосив реферат про міжнародне положення і пропаґанду української справи за кордоном та обговорив заяву міністра закордонних справ Польщі, зложену в Женеві в справі виповідження договору про охорону національних меншин і внесений УПР в законодатних установах Польщі проєкт територіяльної автономії для земель, заселених українцями.

Пос. д-р Біляк реферував про внутрішне положення українського народу в Польщі, про партійну пресу, орґанізаційні справи і наради представників усіх національних партій та підготовку Всеукраїнського Національного Конґресу.

Дир. Пенцак Василь здав звіт з діяльности ПНК, який започаткував і частинно перевів реєстрацію членів партії, скликав дві повітові наради, на яких реферували п. посли, дав почин до створення Повітової Лугової Орґанізації, яка знаменито розвивається й охопила ввесь повіт, та перевів вибори до громадських рад. Для переведення виборчої акції створено два Повітові Виборчі Комітети, один для Гусятинщини, другий для Копичинеччини. В справі виборів скликувано і відбуто дві повітові наради в Гусятині, дві повітові наради в Копичинцях і цілу низку нарад у різних місцевостях повіту.

В дискусії над рефератами послів і звітом з діяльности Комітету бесідники одобряли діяльність проводу УНДО й УПР, висказувалися проти тону полемік, ведених нашою пресою, домагалися закріплення політичної орґанізації в повіті і вишколення молоді та підготування її до праці на просвітнім і економічнім полі.

На предложення комісії-матки вибрано головою ПНК бувш. посла *Івана Заваликута* і Комітет, зложений з 12 членів і 4 заступників.

По виборі Комітету ухвалено отсі резолюції:

Повітовий Народній Зїзд Копичинеччини, що відбувся дня 26. грудня 1934. р. 1) Одобряє діяльність і висказує повне довіря та признання УПР і Проводові УНДО за оборону прав українського народу, за почин до обєднання національних українських політичних партій, зокрема висказує подяку сен. д-рові Горбачевському і пос. д-рові Білякові за участь у зїзді. 2) Взиває українське громадянство копичинецького повіту до активної праці над скріпленням політичної, культурно-освітньої і господарської орґанізації. 3) Взиває всі українські національні політичні партії до загального обєднання і консолідації та витає радо заходи для влаштування Всеукраїнського Національного Конґресу. 4) Взиває українське громадянство Копичинеччини до переведення зорганізованої акції в цілі вибору до волосних рад і управ свідомих та ідейних українських громадян. Всі резолюції принято величезною більшістю голосів, а першу серед довгих і живих оплесків.

Після того пос. д-р Біляк висказав своє вдоволення з приводу поважного й річевого ходу нарад Зїзду. На закінчення предсідник мр. Шахнович закликав присутніх не подаватись в зневіру і братись до активної праці на всіх ділянках нашого національного життя.

Безпосередньо по нарадах Зїзду відбулося установче засідання ПНК, на якім вибрано президію в складі: б. посол Іван Заваликут, голова, м-р Шахнович Михайло, адвокат у Гусятині і м-р Зеленецький Олександер, адвокат у Копичинцях, заступники голови, Василь Пенцак, дир. ПСК в Копичинцях, секретар. Рішено утворити дві канцелярії правних порад у Гусятині і в Копичинцях, що їх будуть вести оба заступники голови.

—o—

ЩЕ ПРО ПОЛЬСЬКУ КРИТИКУ

VI. Вистави АНУМ-а.

Недавно ми зазначили кілька голосів польської критики на VI. Виставу АНУМ і подали з них важніші думки про наше пластичне мистецтво і мистців. Безперечно, що увага, з якою польська мистецька критика ставиться до нашого пластичного мистецтва вказує на високий рівень творів наших мистців, а з другого боку на те, що чужа публика вміє їх сприймати. Недурно наше мистецтво має за собою прихильну критику французьку, німецьку, англійську, чеську, російську, італійську — навіть японську, а також столичну польську.

Тепер відзначимо дві обширні рецензії з „Ґазети Поранної" і „Курєра Львовского".

У „Ґаз. Пор." Я. Кіліян-Станіславська пише про „моральне, інтелектуальне і мистецьке тло, в якім повстає, бореться і дозріває сучасна українська творчість". У звязку із вступною статтею катальогу, додає вона свої цікаві і слушні завваги про нове мистецтво взагалі. Виставу ставить на дуже високім рівні, і жалує, що не беруть участи інші чільні члени Асоціяції, що виставу піднесло би до повного мистецького рівня. В її оцінці богато влучних і заокруглених окреслень творчості наших мистців, — нпр. емалії М. Дольницької характеризує так, що рівних їм немає не тільки в українськім мистецтві, але і у польськім.

Нам рецензію шан. Я. Кіліян-Станіславської особливо приємно відзначити. Поза тим, що авторка відома як мистецтвознавець і постійний мистецький справоздавець „Ґаз. Поранної", вона сама є добрим мистцем.

Поважна і велика рецензія „Кур. Львовского" пера Гелени Блюмувної відбігає від усіх інших рецензій. Авторка в оцінці окремих мистців майже не ріжниться від інших рецензій, зате має дещо відмінний погляд на загальний розвиток нашого мистецтва, уважаючи його здебільша космополітичним, що наші мистці, згруповані в Асоціяції навязують свою творчість до здобутків европейського мистецтва і свідомо їх прикладають у себе. „Зусилля їх поважні і зосереджені мусять викликувати пошану".

Вистава Асоціяції, як бачимо, переходить з величезним успіхом. Закуплено чимало творів, які залишаться в краю і є надія, що колись вони зміняться в українській ґалерії. Та є ще там твори першорядної якости, які просто жаль випускати з краю, бо напевно вони ніколи назад не повернуться. Це булоб великою культурною втратою. Хай нашим збирачам за примір буде те, що один з наших найкультурніших письменників, виняткову тепер бідний, закупив образ О. Грищенка на маленькі місячні рати... бо хоче бачити на своїй стіні шматок синього неба Еспанії, ґру одухотворених фарб, візію чудового краєвиду.

Вистава замикається в неділю 20. січня в 3. год. пополудні.

Новинки

— **Коляди та щедрівки** відспіває в суботу 19. п. м. у Преображенській церкві у Львові мішаний хор під управою радн. Купчинського около 11. год. перед пол., є саме в часі читаної Служби Божої по повороті Йорданської процесії з ріки.

— **Комітет будови церкви СС. Василіянок у Львові** улаштовує в неділю 3. лютого ц. р. в год. 5. попол. в монастирі СС. Василіянок (Потоцького 95) традиційну просфору для всіх громадян Львова. Будова церкви при вул. Потоцького ч. 95 це завдання, яке повинно лежати на серці усього громадянства Львова, тому в неділю, 3. лютого кожний свідомий громадянин прийме участь у просфорі без огляду на те, чи дістане спеціяльне запрошення чи ні. Всі як один повинні кинути одну цеголку до будови церкви, що має бути одною з найкращих церков Львова. Хто не може прийти, а дістане запрошення, нехай не поскупиться вислати хочби дрібну лепту на будову тієї церкви.

— **Комунікат Ради Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові.** На останньому засіданні Ради Т-ва письменників і журналістів ім. І. Франка у Львові прийнято у члени: Степано Барана, Максима Брилинського, Романа Домбчевського, Миколу Ковалевського, Василя Пачовського, Володимира Радзикевича, Миколу Угрина-Безгрішного; у члени-прихильники: Ростислава Єндика, Едварда Жарського, Івана Керницького. Члени-прихильники мають право внести подання на прийняття їх у дійсні члени Т-ва.

— **Королева українського карнавалу.** Баль Української Преси, який буде найбільшою атракцією цьогорічного нашого карнавалу, принесе своїм гостям чимало несподіванок. Осередком уваги буде безперечно вибір королеви українського карнавалу. Діловий Комітет Балю Української Преси ще не рішився: чи вибори переводитиме жюрі чи „плебісцит" усіх учасників Балю. Перед виборами будуть теж проголошені „умовини, яким мусить відповідати кандидатка на таке „високе становище". У всякому разі вибрана королева виконуватиме свої „репрезентаційні" обовязки аж до чергового карнавалу у 1936 році, — до чергового Балю Української Преси. В найближчих днях подамо низку дальших цікавих звісток про приготування до тієї забавової імпрези, яка досі не мала собі у нас рівної.

— **Хто виграв на льоерії?** В нинішнім тягненні Держ. Кляс. Льотерії впали виграні на такі числа: 50.000 зол. на ч. 56091. 20.000 зол. на ч. 29371. 10.000 зол. на ч. 74037 144197 135673 139920 157564 18531 54098. 5.000 зол. на ч. 26833 38624 126434 136421 158160 90836 104617 143498 169679. 2.000 зол. на ч. 4755 5287 19485 37714 42158 47590 59019 68064 73015 76154 109565 110283 122998 154154 162265 178410 3197 3483 15710 20374 28286 37885 58155 64662 77575 89825 91316 92144 110636 113635 126392 129109 145771 158812 160460 165988 170393 172402. 1.000 зол. на ч. 792 1437 5362 9022 10047 10465 12023 16122 17373 19227 20883 21383 23563 28868 32508 36077 38788 43197 50936 54868 66949 68831 73283 74672 76176 79749 95811 97222 97549 98122 112073 114995 118812 119028 122508 130060 140943 143103 148648 156491 160826 169810 178562 179217 179537 592 876 4508 5295 6730 15168 17485 21594 25431 26124 32732 34216 34860 43470 44545 48114 55738 63384 64916 65720 67492 82253 84665 86628 88774 97104 98126 103370 108949 116830 128225 141690 141908 142753 143730 144956 150933 161778 161933 174854 179889.

— **Ще в справі цін помаранч.** У львів. гор. старостві відбулася нарада в справі помаранч із участю представника воєвідського уряду й гуртівників. Устійнили остаточні ціни помаранч у Львові. І так: 1 кґ. еспанських помаранч льоко маґазин або крамниця — коштує 1 зол. 30 сот. за вагу нетто незіпсутого товару, в детайлі 1 зол. 50 сот., з тим, що продажа на вагу обовязує купців і то без огляду на скількість купованого товару. Нпр. можна домагатися, щоб крамар продав на вагу одну помаранчу. Поліція одержала приказ контролювати ціни помаранч. Ціни мусять бути поміщені на вивісках у видному місці. Повищі ціни обовязують від 16. січня. Для орієнтації треба згадати, що палестинські помаранчі мають на шкірці напис „Пардес", а еспанські помаранчі загорнені в бібулки з еспанською фірмою. Італійські помаранчі можна пізнати лише по опакуванні скриньок. На провінції, поза Львовом, ціни найправдоподібніше будуть ті самі, що у Львові. Мінімальна підвишка може бути наслідком більших коштів привозу.

— **Смертний присуд у Львові.** Перед судом присяглих станув у середу 16. січня ц. р. 29-літній Петро Попович за вбивство своєї нареченої Осипи Янчурівної в дні 27. липня 1934. р. в лісі у Сокальщині. На основі вердикту трибунал засудив Поповича на кару смерти.

— **Львівська хроніка.** Директором міської різні став д-р ветер. Казимир Карпінський. — У львівському відділі ЗУПУ зредуковано 40 урядовців на загальне число 100. — Купець із вул. Леґіонів 11. Тух і 4 його дітей затроїлися шпротами. Цілу родину забрали до шпиталю. На совганці на Цитаделі 28-літній В. Арґусінський зломив собі ногу.

— **Для підпаленого війта.** Аґ. Всхуд повідомляє: „Як ми вже повідомляли, невідомі виновники підпалили господарські будинки війта Грицишина в Коршилові біля Зборова. Щоби прийти війтові з помічю оснувався самочинно комітет, до якого війшли місцеві господарі й о. Савчук. Комітет занявся збиранням збіжа та паші в тій скількості, в якій війт потерпів школи".

— **Нові печери в Борщівщині.** На терені Устя Єпископського пов. Борщів відкрито дві печери, що розходяться в ріжні сторони. Повідомлено про це наукові установи у Львові, звідки вибереться в найближчому часі наукова експедиція в Борщівщину.

— **Парубоцькі порахунки.** В коршмі під Самбором прийшло до бійки між трьома братами Іваном, Дмитром і Миколою Сарахманами, відомими москвофілами та парубками українцями. В часі бійки Іван Сарахман убив Івана Лизака і Дмитра Запотічного, пробиваючи їх ножем, а Дмитро Сарахман зранив Юстина Луцька, причому помагав йому брат Микола. За те станули перед самбірським судом, який засудив Івана Сарахмана на 10 літ вязниці, Дмитра на 4 і пів року, а Миколу на 12 місяців. Від цього присуду засуджені відкликалися до апеляційного суду у Львові, який на днях знизив кару першому на 6 літ, другому на 2 роки, а Миколі на 8 місяців.

— **Краєва хроніка.** В Обертині пов. Городенка згорів моторовий млин на школу 50.000 зол. — В Грушові пов. Володимир два бандити доконали грабунку, при чому одного з них, Ю. Мартинюка застрілено. — Біля Камінки Стр. арештовано двох грабіжників, які ограбили на дорозі трьох жидів, що їхали фірою. — У Станиславові покінчив самогубством реставратор Іван Шмід із причини матеріяльних трудностів. — Поліція в Жовкві арештувала Фр. Вуйціка та його любку Анну Бут, які біля Чистині напали на селянку Олену Бернацік, забрали їй шматок хліба та хотіли забрали хустку вартости 15 зол. — В. Ямчука та В. Куцерука зі Стоянова суд засудив на кару 5-місячної вязниці за знищення шильду „Стшельца". — На суддю Гондта в Коломиї напали в його хаті три бандити, побили його, звязали та забрали срібло й інші річи.

— **Боротьба вояка з вовками.** На дорозі між селами Троянівкою й Іванівкою п. Ковель знайшли військову шапку, шматки однострою і ремінний пояс. Біля цих останків військового одягу знайшли оподалік поломану шаблю і три убиті вовки. Доходження устійнили, що коли вояк, якого назвища покищо не викрито, вертався зі свят до рідного села, напали на нього вовки. Він боронився завзято і вбив три вовки аж врешті зломилася йому шабля. Вовки перемогли і пожерли вояка.

— **Викинули лікаря Каси Хорих.** У Варшаві при вул. Ошмянській занедужала одна робітниця, до якої покликано лікаря суспільної обезпечальні (Каси Хорих). Прийшов лікар д-р Генрик Вайнкіпер, який, оглянувши хору, припоручив їй — терпеливість. Тоді родина недужої зажадала від Каси Хорих іншого лікаря, але вона прислала знову д-ра Вайнкіпера. Коли родина побачила його вдруге, викинула його за двері. Лікар спотикнувся об поріг і впав зі сходів. Зневажений лікар подав справу до суду, який засудив Станиславу Тваровську на 6 місяців арешту. Другу жінку, що помагала лікаря викидати, увільнено з недостачі доказів.

— **З Польщі.** Окружний суд у Люблині засудив на рік вязниці Гелену Боґачову, яка пострілила свого льокатора Йосифа Дудка, за те, що залягав з заплатою чиншу. — До мешкання президента найвищого суду у Варшаві, Л. Супінського вломилися злодії й вкрали ріжні цінні папери та річи вартости кількох тисяч зол. — Окружний суд у Ченстохові засудив чотири 17-літні комуністки по півтора року вязниці з припиненням на 5 літ. — При вході до порту в Ґдині затонув рибацький корабель „Ґдиня 66", зударившись з ледовою кригою.

— **Ріжні вістки.** В Льондоні здобув мистецтво світа і В. Британії у дужаннях змагун Кравзер зі Станиславова, поконавши дотеперішнього мистця Джона Карвера, канадійця. — В Іраку пустили в рух руротяг мосульської нафти, довгий на 2.000 км. — В Римі відбулося вінчання еспанської інфантки Беатричі з кн. Торльоні в присутности б. еспанського короля та італійської королівської пари.

З нових видань.

Улас Самчук: „МАРІЯ". Хроніка одного життя. Львів 1934, ст. 144. Вид. „Українська Бібліотека".

Сюжет, що нагадує неодин із нашої старої, вже давно посивілої літератури. Сюжет близький серцю всіх, що стримували неодну сльозу над оповіданнями про лиху долю бідних матерей і запропащених дівчат; деякі, правда, стримували сльозу трохи від ніякового почування, що читають сентиментальщину. Вертатися до нього нині — смілива річ і сучасний читач може після кільканайцяти перших сторінок відложити книжку, знеохочений самою темою.

А проте Самчук виходить із тої сміливої (може і несвідомої для нього) спроби краще, ніж можна би сподіватись. Історія кохання та материнства сільської жінки це швидше тема для жіноцтва. Та може ті жінки, що кохають, радуються і терплять, витрачують усі свої сили на власний біль і щастя так, що не мають змоги виплекати в собі нерву спостерігача.

Самчук відчуває село, наче стихію, що його виховала. Найсильніші його враження звязані досі з молодечими роками, що виринають самохіть, із силою фізичного болю та насолоди. Тимто його образи такі ясні, прості, майже епічно зрівноважені. Одною з найбільших прикмет його стилю при сільських сюжетах — звязкість, простота, що нагадує короткі речення Марка Вовчка. Це ще, точно кажучи, не стиль, а тільки спроба передавати те, що хвилює автора, коли він викликає спомини. Та є в тих споминах тепло зворушень, хоч нескладних і незвязаних із глибшими думками. Коли хто змальовує життя простої сільської жінки, може і краще робить, оминаючи думок, що віддаляються від її думок.

„Марія" починається як пеан біольогічній силі, несвідомій, тим могутнішій, що ведений сліпим, природним інстинктом. Пахне в ній ме

дом доспілих піль і квітів, димом курних хат, свіжими призьбами. Дивно зворушливі, бо дуже природні є переходи від хвилин щастя до розчарування, від днів безглуздої фізичної праці до рідких поривів кохання. Є тут своєрідна поезія буденних радощів і предметів.

„Ніч і мороз. Тиша. Сріблиться від місяця сніг. Щойно зійшов і піднявся. Стріхи хат, ніби дбайливо пообкладав ватою. З коминів рине дим та тяжко, тяжко десь під саме небо зводиться.

„Гнат не йде. Чогоб він мав тепер ходити, коли у нього відросли крила і він може літати. Гнат летить через сад, яр, минув копанки, знайомий перелаз, ось і під гору мчить. Стежка втоптана, слизька. Душно стає Гнатові. Підходив до Домашиної хати; не молодик же він, а серце броварії виробляє. Не вгамувати його, не втримати."

Це — скаже неодин — поезія ґімназистів, недолітків. Але попробуйте написати таких 10 сторінок і дайте кому прочитати: чи витримає (з 144 сторінок (обірваних несподівано так, що нехай би редакторові такої бібліотеки його вороги таке зробили з його книжкою!) Самчукового оповідання дочитуєте майже до сотої сторінки із справжньою приємністю, спрагнені дальшої історії. Все оповідання заломлюється від тої хвилини, коли автор від особистого та родинного життя Марії переходить до ширшого малюнку воєнних та революційних подій. Події ці тут зайві і спрямовують все оповідання в інший бік. Доба бурхливих перемін займає розмірно мало місця у порівнанні з роками спокійного сільського життя; виринають нові постаті, менше цікаві, ніж головна дієва особа. Там, де автор починає надолужувати власною уявою замісць обсервації, картини тратять на силі, мова свою соковитість.

А розвязка? Замісць психольоґічного підходу до сюжету автор мусить хапатись кінематоґрафічного способу і то побіжно. Залишається загальне враження сміливої спроби, схибленої у композиції. м. р.

З кіна.

Кіно-ревія і „Стилевий": „ТАЄМНИЦЯ МАЛОЇ ШЕРЛІ" та ревія „КАРНАВАЛОВІ ПАМПУШКИ".

Весела й ріжноманітна ревія замітна гостинним виступом п. Стефи Сталниківної та новим ансамблем українських ревелерсів. Сталниківну, відому з її виступів на сцені „Стилевого" в мин. році, привитала публика дуже гарячо. Всі її пісеньки випали добре. Перший виступ молодої пятки теж стрінувся з признанням, чого доказом була конечність повторити кілька пісеньок. Ревелерси співають під управою п. Юзькова. Як на початок співають легко, але замало джезбендово.

З інших точок добрий був Іжиковський та Місевич і Рибачевська у скетчах. На екрані відома фільма „Фокса" з маленькою Шерлі Темпль у головній ролі. (ет)

Дописи.

ГУСЯТИН.

Свято „Просвіти" в честь О. Ю. Федьковича. Заходом Філії Т-ва „Просвіта" в Гусятині відбулося дня 30. грудня м. р. в Гусятині свято „Просвіти" для вшанування 100-ліття народин О. Ю. Федьковича. На це свято в характері повітовім прибули численно представники читалень, багато селян і міщан. На жаль, мало було інтеліґенції, ще менше духовенства (заледви двох священиків). На концерті виступали 4 хори зі своїми продукціями: мішаний і мужеський читальні в Гусятині, мішаний читальні з Вільхівчика і мужеський читальні з Трибуховець. Зпоміж них визначився добрим виведенням пісень і гарними голосами хор з Гусятина, під умілою управою п. Василя Недостойного, який, відспівавши 4 пісні, змушений був ще до кількох надлатків. Мішаний хор з Вільхівчика під управою О. Здебика відспівав „О сонце", „Ранок" і „Зелений ліс", мужеський хор з Трибуховець під управою В. Курія „Гуляли, гуляли" та „Ой летіла горлиця". Святочну промову виголосив голова Філії м-р Михайло Шахнович. До сліз радости побудила і викликала велике зворушення у всіх учасників поява 7-ох маленьких діточок у віці від 3-ох до 5 літ, які ніжно й солодко, хоч ще невиразною мовою, щебетали патріотичні декламації. Особливо зворушила всіх своєю сміливою декламацією маленька Михайлишин з Вільхівчика. Оплескам не було кінця. Зпоміж дальших декламацій селянин з Чорнокінецької Волі п. Шмиголь виголосив „Довбуша", а п. Зеня Шахновичівна з Гусятина „Привіт Просвіті" й „Оскресни Боже" Федьковича. Надто п. А. Фірчук у дальшій частині програми відрецитував зі зрозумінням „Сонні мари" Федьковича. Відтак відспівали зі зрозумінням і симпатичними голосами: п. Павло Кришталович „Ой жалю, жалю" (сольо барітонове) і Зеня Шахновичівна з Галею Бекенбахівною „Гей по горі" (жіночий дует). При кінці п. Василь Недостойний відіграв на скрипці з вервою в супроводі фортепіану дві продукції. Фортепяновий догрій обняла п. Парфановичева. Програма свята була ріжнородна і під мистецьким оглядом удатно виконана. Саме свято зробило на всіх гарне враження та викликало у присутних бадьорий настрій і вдоволення. Це вже друге з черги величаве свято в Гусятині у 1934 році.

Курс диригентів. Щоб дати спромогу вишколити при кожній читальні провідників хорів та режисерів аматорських гуртків, філія Т-ва „Просвіта" в Гусятині влаштувала курс диригентів і режисерів. На цей курс прибуло 11 кандидатів як представників читалень. Курс тревав два місяці і на ньому викладав п. Василь Недостойний, абсольвент Музичного Інституту, науку співу і музики та практично переводив з ними вправи. П. Бекенбах Лев подав курсантам багато практичних вказівок про техніку вистав і режисерію аматорських вистав. Дня 10. січня ц. р. закінчено цей курс після переведеного практичного іспиту і роздачі посвідок відбутого курсу, при чому голова Філії м-р М. Шахнович у прияві інших видїлових попрощав курсантів теплими словами, заохочуючи їх до праці на місцях.

КОМАРНО.

З філії „Просвіти". На Заг. Зборах філії „Просвіти" дня 30. IX. м. р., на яких звились делеґати 13 читалень (на 21 реєстрованих в районі філії) і понад 30 фізичних членів, при чім замітна була відсутність сільської інтеліґенції, передовсім священиків, вибрано Видїл, який — до речі кажучи — ніколи ще в цілости не зійшовся на засідання через віддалення місця замешкання членів від осідку філії Комарна. Через те зложилось так, що обовязок виконання ухвал Видїлу з природи річи тяжить на голові філії. З 21 зареєстрованих читалень у районі філії є деякі читальні нечинні або ледви животіють, як у Ричигові, Подільцях, Новосілках Опарських, Голодівці, Сусулові, Лівчицях. Десять читалень мають або вже будують свої доми. Для інтенсивної організаційно-освітньої праці по читальнях Видїл скликав уже дві анкети, а саме: першу для відпоручників читалень у районі філії, що відбулася в Комарні дня 5. XI., на якій інсп. Гол. Видїлу О. Волосянський виголосив річевий і гарно обдуманий реферат, а відтак другу анкету дня 5. 12. для інтеліґенції з Комарна і найближчих громад. Обі анкети під проводом голови філії адв. О. Утриска ствердили згідно потребу установлення люстратора при філії і то в найближчім часі та оснування освітньо-культурної секції при філії. Важка це справа удержати чинні такого люстратора, тому філія в найближчих днях скличе ще раз спільне засідання повітових установ у Комарні в цій справі. Збірка на дар „Просвіті" в грудні м. р. в районі філії принесла понад 200 золотих — квота в теперішніх обставинах доволі значна. Намічена праця по читальнях вже почалася. В останньому часі члени Видїлу відбули низку поїздок по читальнях; відбулись заг. збори читалень у Лівчицях, Конюшках Тул., Новосілках Оп., Тершакові, Ганергові, Горожанні Вел. і Підзвіринці, де виголошено реферати про Осипа Ю. Федьковича та подано цінні вказівки для видїлу читальні на будуче.

По смерти М. Грушевського. З ініціятиви філії „Просвіти" дня 9. 12. відбулись надзвичайні сходини членів усіх трьох читалень „Просвіти" в Комарні, а саме в год. 13. вполуд. читальні на дол. передмісті, в год. 3 пополуд. читальні на гор. передмісті і в год. 6. веч. читальні ім. І. Мазепи в середмісті. Всюди при виповнених по береги салях по виголошенні реферату головою філії про творчість і заслуги померлого проф. М. Грушевського для українського народу присутні вшанували память померлого повстанням з місць і хвилинною мовчанкою. Відтак голова філії виголосив всюди реферати на тему: „Просвіта" і письменник та поет О. Ю. Федькович.

Філії „Сільського Господаря". Заходом філії „С. Г." скликано на день 25. XI. м. р. господарську анкету в Комарні. Саля Т-ва Задаткового не могла помістити всіх учасників (около 500) анкети, що радила під проводом голови посла Гр. Тершаківця. Реферат інж. Шегаровича своїм змістом просто захопив учасників. Про садівництво реферував на анкеті дир. П. Ковальський зі Львова. Анкета тягнулась поверх 6 годин і лишила в учасників, які ставили низку питань референтам, якнайкраще враження і бажання частіше скликувати такі анкети. Жаль, що не всі громади суд. округи Комарно вислали делеґатів на ту анкету, напр. не явився ніхто з Горожанни Вел. Як зачуваємо, філія „С. Г." задумує по святах знову скликати таку анкету в Комарні. Вислід анкети той, що комарнянці, які в останніх роках посадили на своїх полях і городах около 60.000 овочевих деревець, задумують основати кооперативу, що занялася б плеканням і збутом ріжного роду овочів.

Вибори до гром. рад у Комарнянщині. Вибори до громадських рад вже переведені в суд. окрузі Комарно. Також переведено вибори на солтисів з винятком громад: Ричигів і Новосілка Оп. В переважній частині, як того можна було сподіватись, солтисами вибрано наших свідомих громадян. В громаді Рімно 16 українських радних (на 14 польських) голосували картками на Яцка Ковалиска, який, одержавши 15 голосів, при льосуванні відтак перепав. У Сусулові 80 проц. українських виборців ледви зуміли вибрати на своїй виб. листі 6 радних (на 16!); там по відкиненні нашого протесту вибрано поляка і солтиса і його заступника. Сумний був епільоґ виборів, а заразом обиє здичіння в селі Горожанна Велика, де по виборах на солтиса, які для нас дуже добре випали, знищено свідомому громадянинові І. Добровольському кількадесять овочевих деревець. Свій.

СПОРТ.

ГАКІВКА: ЛЕХІЯ — УКРАЇНА 3:2 (1:0, 1:1, 1:1).

Перші змагання з циклю розгривок за мистецтво А-кляси програла Україна нещасливо. Ще на дві минути перед кінцем вислід їх звучав 2:2. Нещасливий вдрух воротаря Скрипія спричинив програну й утрату двох цінних пунктів у користь Лехії. Пех України тимбільший, що Лехія здобула ще один голь зі самовбивчого стрілу... Лисика, а третій голь для Лехії здобув б. грач України Мирон Труш, що недавно перейшов до Лехії (чи не за посаду?).

Україна, хоч стратила обох Трушів (бо й молодший хоче мабуть перейти до якоїсь польської дружини і не грає в своїй рідній дружині), виявилася в свому відмолодженому складі несподівано сильною. Молоденькі її грачі працювали ввесь час незвичайно жертвенно і грали з великим запалом. На жаль, цим разом бракувало їм щастя, бо противник здобув аж 2 голі зі самовбивчих стрілів власних грачів України.

Україна виступила у складі: Скрипій — воротар, Дицьо і Лисик — оборонці, Мілько, Ліщинський, Марина — напад, Марко, Магаляс, Бубела — напад на зміну. Ворота для України стрілили: Магаляс і Марина. Суддював п. Мармоль. Видців ок. 500.

З ДІЯЛЬНОСТИ К. Л. К.

К. Л. К. подає до відома, що 20. ц. м. відбудуться внутрішньо-клюбові змагання, получені зі змаганнями за відзнаку за справність у таких конкуренціях: біг на 8 км. для жінок та 12 км. для мужчин. Збірка змагунів на останньому перестанку 10-ки в год. 9-ій. Зголошення змагунів на старті. Старт: год. 10. Пригадуємо всім членам К. Л. К., що участь у внутрішньо-клюбових змаганнях є обовязкова і що кожний змагун мусить мати дозвіл лікаря стартувати у змаганнях.

У суботу 19. ц. м. відбудеться прогулька членів К. Л. К. до брюховицького ліса. Збірка учасників в год. 12-ій на останньому перестанку 10-ки. Прогулька потріває около 4 годин. Видїл К. Л. К.

СТАНИСЛАВІВ: ПРОЛОМ І — ГАСМОНЕЯ І 1:5.

Принят. змаг. з А-кл. дружиною програв Пролом незаслужено за високо. Вислід 4:2 для Гасмонеї чи навіть 3:3 був би справедливий. Висліди: Атаманюк — Вайсфіш 26:24, 19:21 23:21; Андрійшин II — Загінур 17:21, 7:21; Голинський II — Гольд 15:21, 21:23; Лиськевич — Гуттентал 16:21, 16:21; Голинський І — Айферман 24:26, 28:30; Смола — Маєр 18:21, 17:21. Найкраще грав Атаманюк, хоч трохи легкодушно і слабо тактично, на що вказує другий сет, в якому він вів 18:11 і програв до 19! Голинський І не міг дати собі ради з трудними сервами противника, який тільки завдяки тим сервам виграв змагання. Андрійшин II грав занадто нервово, Голинський II міг виграти. Смола виграти ніяк не міг, хоч грав зовсім добре.

ПРОЛОМ II — ЦИРЕЙ ІЗРАЕЛЬ II 3:3.

Пункти для Пролому добули: Ренер, Якібчук і Лиськевич, при чому Якібчук грав з дівчиною, бо Пролом (як і всі спорт. товариства в Стан.) не має дівчат-змагунок. Аж стидно робиться перед чужими через таке лінивство й байдужість до спорту у наших дівчат. Б. Л.

ЗМАГАННЯ У С. С.

В днях 6. і 7. ц. м. зорганізував У. С. К. у власній домівці святочний **турнір пінґ-понгу для юніорів і сеніорів,** у якому взяли участь 2 дружини юніорів УСК-у, 2 др. сен. УСК-у і 2 др. Сокола III. юніори й сеніори (по 1 дружині). Перше місце між юніорами здобув безапеляційно талановитий Кучерявий, не стративши ні одного сета, 2) Богдан, 3) Малинський (всі з УСК-у), 4) Калічук (С. III). Три перші дістали мистецькі грамоти. Між сеніорами перше місце добув без страти сета Андрухович II, який був найліпшим грачем турніру, 2) Мікльош, 3) Новаківський II (С. III), 4) Андрухович І. Три перші дістали також грамоти. Дружиново: юніори: 1) У. С. К. I., 2) Сокіл III; сеніори: 1) У. С. К. І, 2) Сокіл III. Метою турніру було підвести рівень українського пінґ-понгу У. С. С-у в Станиславові, найсильнішого українського пінґ-понгового осередку в Галичині і зробити перегляд сил перед краєвими змаганнями. Б. Л.

ДУЖАННЯ АТЛЕТІВ.

У вівторок 15. ц. м. Мартинов поклав Ляндаве, Біндер Чаю, Шимковський Суліміна, Кіртоп Преддера, Валюшевський Ферестанова.

Листування Редакції.

Вп. д-р М. Янів, Маленовіце, Ч. С. Р.: Повідомляємо вдруге, що обі посилки дістали й обі при нагоді використаємо.

Всч. о. Н. Б. в Дубні: Вчора вислали Вам відповідь листовно.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

о. Оттон Когавс: СУДЬБА СВІТА В СВІТЛІ ВІРИ. Стор. 32, ф. 16°.

Володимир Шаян: ТЕРПІННЯ МОЛОДОГО ГУЦУЛА. Львів. Накладом автора. Стор. 48, ф. 16°.

Інж. Іван Лапчук: ІНСТРУКЦІЯ в справі організації виноха-рової секції при кружках „Сільського Господаря“. Львів 1934. Накладом Краевого Господарського Т-ва „Сільський Господар“. Стор 16, ф. 16°.

Ростислав Єндик: ПРОКЛІН КРОВИ. Львів 1934. Видавництво „Батьківщина“. Стор. 104. ф. 16°.

ЖУРНАЛИ.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. Львів, 1. січня 1935. Ч. 1. Р. IV. Зміст: Великі нагороди. Українці! (Святочна відозва Г. Управи Р. Ш.). К. М.: Христос Раждається! (фейлетон). Загальний Зїзд Рідної Школи. Резолюції Загального Зїзду Рідної Школи. Мазійка Підгіряика: Колядка. Д. Коренець: За фахову школу. Степан Конрад: За позашкільну освіту. Нова Станиця Р. Ш. на польсько-румунській границі. Фундація для української ремісничої та купецької молоді в Тернополі. Іван Вербяний: Творім стипендії для студіюючої молоді. Хліборобський вишкіл молоді. Заочні курси кооперативного навчання. Зо Станиславова. З життя Рідної Школи. Бібліографія. Ріжні вісти.

БОГОСЛОВІЯ, науковий тримісячник. Видає Богословське Наукове Товариство. Львів 1934. Кн. 4. Т. XII. Зміст: Михайло Возняк: Перший історик Церкви з уч-ковавців львівської духовної семинарії. о. д-р Микола Конрад: Нарис історії старинної фільософії (Продовження). Д-р Іван Шпитковський: Рід і герб Шептицьких (Продовження). Д-р Микола Руснак: Богослужебні книги Східньої Церкви про примат Папи (Продовження). Вибрані питання. Огляди й оцінки. Всячина. Хроніка Богословське Наукове Товариство. Книжки й часописи.

ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ, Львів, січень 1935. Ч. 2. Р. II.

Хто зложить на дар „Просвіті“ — облекшить її важкі завдання.

ОГОЛОШЕННЯ

„За оголошення“ редакція не відповідає“.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича:

Рожнітів:

17. І. „Залізна Острога“.

Брошнів Осада:

18. І. „Княжна чардаша“.
19. І. „Катерина“.

Брошнів Село:

Год. 3 попол. 19. І. „Серед бурі“.

Управа театру подає до відома, що дня 10. І. вернувся до театру п. Йосиф Стадник та обняв артистичний провід тетру.

Великий Міський Театр

Четвер, 17. І. год. 7·30 веч. „Я переміг криву“.

Пятниця, 18. І. год. 7·30 веч „Роскішна дівчина“.

Театр Ріжнородностей

Четвер, 17. І. год. 7·30 веч. „Нічні мети“.

Пятниця, 18. І. год. 7·30 веч. „Нічні мети“.

Міжнародній турнір мистців дужання за чашу серед. Европи на 1935 р. в саді Колєсею при вул. Сонашній. Початок змагань в год. 9 веч.

Кіна.

АДРІЯ: „В погоні за чорною маскою“ „Сховайте ваші смутки“.
АПОЛЬО: „Ігумен Кордецький“ (Оборона Ченстохови) з Кар. Адвентовичем.
АТЛЯНТІК: „Пан без мешкання“.
ВАНДА: Шангай Експрес. „Тайна Білого Некла“.
ГРАЖИНА: „І щож далі, сіра людино?“, „Дозвольте … жити!“
КАСІНО: „Світ … сміється“ (совітська комедія).
КОЛІСЕЙ: „На дні океану“ й ревія.
КОПЕРНИК: „Смерть відпочиває“.
МАРУСЕНЬКА: „Тайна сальону краси“ та ревія „О. Кей“.
МІРАЖ: „Гільтайська трійка“ (Фліп і Фляп) „Чарлі ратує Европу“.
МУЗА: „Танок кохання“.
ПАЛЯС: „Циганські мельодії“.
ПАН: „Бастер роздає мілієни“ „Князь Аркадій“.
ПАСАЖ: „Поворот Шерльока Гольмса“, „Геть із кривою“.
РАЙ: „Радісна година“, Мікі-Мавс.
СВІТ: „Піснею завойовую світ“.
СОНЦЕ: „Марш Ракочія“ та ревія.
СТИЛЕВЕ: „Тайна малої Шерлі“ та ревія „Карнавалові пампушки“ (виступ Стефи Стадниківної).
УТІХА: „Смерть і загадка“ (Гарі Піль) і ревія.
ХИМЕРА: „Вкрадено людину“ (Лілі Даміта, Анрі Гара).

Закордонне радіо.

Четвер, 17 січня 1935.

Відень (506,8) 17·30 Форт., 19·40 Муз. всячина, 21·30 Легка музика, **Братислава** (298,8) 17·20 Сучасні чеські пісні, **Кошиці** (259,1) 18·00 Для Закарпаття (нар. пісні), **Прага** (470,2) 10·15 11·05 Сальон. й джез. музика, 17·10 Форт. 19·30 „Богема“ оп. Пучіні, **Париж** (1648) 13·30 Концерт, 21·45 Есп. муз., **Білгород** (437,3) 20·00 „Князь Люксембург“ оп. Легара, **Берлін** (356,7) 10·15 нар. пісоньки, 17·20 Форт. ресітал. Гелєрга, 19·00 „Трубадур“ оп. Верді, **Кенігсвустергавзен** (1571) 17·45 Спів, 19·00 Соната Бетовена ес-дур оп. 12, форт. сон. оп. 37, 20·00 „Бокачіо“ оп. Суппе, **Мінхен** (405,4) 14·00 Солісти, 16·00, 21·00 Концерт. **Будапешт** (550,5) 13·00 Пісоньки, 17·35 Сальон. музика **Міляно** (368,6) 17·10 Вок. концерт, **Рим** (420,8) 20·45 Концерт.

Пятниця 18. січня 1935

Відень (506,8) 15·40, 19·05 Концерт, 17·05 Скрипка **Прага** (470,2) 17·00 Квартет 19·10 Весела авдиція, **Париж** (1648) 13·05 Концерт 21·00 „Вакхантки“ Еврипіда. **Берлін** (356,7) 18·30 Шубертові й Вольфові пісні, 19·00 Легка музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 18·00 Танк. музика, 1·00 Нова німецька музика, **Кельн** (455,9) 17·45 Музика та пісні, **Мінхен** (405,4) 12·00, 16·00 Концерт, **Будапешт** (550,5) 19·30 Опера, **Міляно** (368,6) 13·00 Популярна музика, 21·00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 17·10 Легка музика, 20·45 „Фільмова зірка“ оп. Вайнбергера.

Львівське радіо.

Четвер. 17. січня 1935.

6·45 Ранішня авд., 7·50, 22·00 Реклям. концерт. 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеор вістки, 12·05 Огляд преси, 12·10 Над Стиром і Горинем (гутірка для дітей про Волинь із пісоньками й музикою) 12·50, Муз вок. поранок 13·00 Полудн. денник, 13·05 З ринку праці 15·30 Е. спорт 15·35 Біржа 15·45 Концерт, 16·45 Лекція фр. мови, 17·00 Театр Уяви: „Барбріна“, 18·00 Почт скринька, 18·10 Мист. життя, Сільва рерум, 18·15 Театр. фейл. 18·25 Хор Дана й Висоцький з гр. пл. 18·45 Що читати (поет. новини), 19·00 Форт. ресітал, 19·20 Актуальний фейлетон, 19·30 Англ пісоньки (Шкавер) із гр. пл. 19·50 Спортовий комунікат, 19·54 19·57 Спортові вістки 20·00 21·00 Симфонічний концерт 20·45 Веч. денник, 20·55 Як працюємо, 21·45 Наслідки боротьби з редією, 22·15 Сальон. музика з гр. пл., 22·45 Гутірка з Каз. Вежинським, 22·55 Гр. пл., 23·05 анг. музика, 23·30 Комунікат для учасників міжнар. авт. рейду в фр. мові.

Пятниця, 18. січня 1935

6·45 Ранішня авдиція, 7·50, 22·40 Реклям концерт, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольог. вістки, 12·05 Огляд преси, 12·10, 13·05 Концерт. 12·45 Емігрантки, 13·00 Полудн. денник, 15·30 Е. спорт. 15·35 Біржа 15·45 Година спогадів — авд. любих старих мельодій з гр. пл., 16·45 Авд для хорих концерт, 17·15 Скрипковий ресітал Марії Марко, 17·50 Огляд періодиків, 18·00 Культурне й мистецьке життя Сільва рерум, 18·13 Про моралізаторство в літературі, 18·15 Квартет ч. 6. д моль Будапешт. смичк. квартету з гр. пл., 18·45 Лови давно і сьогодні, 19·00 Спів, 19·20 Актуальна гутірка, 19·30 Здоровить тебе гр. пл., 19·50 Спортовий комунікат, 19·54, 19·57 Спорт вістки 20·00 Куток краєзнавчого т-ва, 20·05 Муз. гутірка, 20·15 Симф концерт; Веч денник, Як працюємо, 22·30 Рецитації поезій, 23·00 Комунікати, 23·05, 23·30 Танкова музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·35 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 25·95, Париж 34·93 1/2, Берлін 212·65, Цюрих 171·44, Голяндія 358·10, Прага 22·13, Італія 45·30, Нюйорк кабель 5·34 1/2, Нюйорк чеки без трансакцій.

Золото: Доляри 8·910—8·930, Франки фр. 34·30—34·61, Дукати 81·50—82·00, Корони 36·20—36·50, Рублі 45·50—46·30.

Срібло: Корони 0·32, Рублі 1·25, Фльорени 0·07—0·08

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 15. січня ц. р. з приводу вичікуючої тенденції ціни на масло не ставить. Кооперативна платив за:

	льоко Львів.
1 л. молока	0·15 „
1 л. сметани	0·60 „
1 к. яєць	4·10 „

Пастеризоване молоко в доставою до дому у Львові 1 літра 25 сот

Тенденція на масло вичікуюча, на молоко і сметану слаба, на яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 16 січня ц. р. платить своїм доставцям **за 1 кг.** живої ваги птиці льоко подвіря птахомасарні „М. С.“ у Львові, (вул. Б. Глованького 23):

Когути мол.	І. кл.	за 1 кг.	0·85 зол
Кури	„	„	0·95 „
Качки	„	„	1·00 „
Індики	„	„	0·95 „
Годовані гуси	„	„	0·90 „
Пантарки	„	„	1·10 „

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

Когути мусять бути молоді без остоог.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОЛАГОДЖУЙТЕ ЛАСКАВО свої закупи в українській крамниці кольоніяльних і споживчих товарів, **Степанії Курдидик, Львів, Руська 1.** 855 2-4

ВАННИ, насіди, балії поручає найтешевше Войтіх Заяць, Оссолінських 14 811 6-10

МАГІСТЕР ПРАВ шукає практики в адвоката. — Адміністрація Діла під „Здібний“. 866 1—2

КАВАЛІР літ 35, з більшою готівкою пізнає в матримоніяльній цілі панну або бездітну вдову, найрадше міщанку, обзнайомлену з торговлею, що матаб мешкання і скеповий льокаль. Побажане також майно в грошах або нерухомости для спільного добра. Зголошення зі світлиною до Адміністрації „Діла“ до 25. січня під „20.000“. 1-1

ОГОЛОШЕННЯ.

ПІЯНІНА першорядні по знижених цінах на догідних умовинах. Купно продажа. Заміна уживаних інструментів

Новацкий, Пілсудського 17.
89 11—55

Затямте! Фотограф МІНЦЕР СТАНИСЛАВІВ (Пасаж Гартенберґів). 515 5—/

ПОДЯКА.

30. XII. 1934 р. у 82 році життя і 57 священства усвув у Бозі парох Жукова Золочівського Деканату, **о. Іван Малиновський**. Похорони відбулися дня 2. І. 1935. Отсією дорогою складає рідня сердечну подяку Впр. Отцям які не зважаючи на непригожу погоду, прибули навіть з далеких місцевостей, щоби взяти ласкаву участь у похоронних обрядах, а саме: о. Омелян Ворона, о. Зиновій Древницький, о. Константин Кунцевич, о. Василь Кедринський, о. Лиско Голодимно о. Роман Маковей, о. Микола Малий, о Микола Марків о. Лука Нестор, о Григорій Панчишин, о. Максим Патерита о Микола Садовський, о. Микола Стецишин, о. Степан Фітьо, о. Осип Чайківський, о. Клим Шостак, о. Зиновій Япків, о Вальтер латинський парох з Вишня.

В перший мірі дякує Всв. о. Деканові Д-рові Степанові Юрикові, що не маючи змоги взяти особисто участи в похоронах через недугу, перший вислав щирі слова співчуття для рідні та видав відповідні зарядження. Дальше Впр. о. сов. Миколі Малому заст. декана, о. Василеві Кедринському, о. сов. Максимові Патериті, о Миколі Маркову за похоронну відправу при перенесенні тілесних останків до церкви, а крім того о заст. декана Кедринському за зворушливі слова прощання при виносі з дому, о. Маркову в часі Служби Божої та о. сов. Лискові над могилою.

Спеціяльну подяку складає рідня Їх Магніфіценції Всв. о. Ректорові Д-рові Йосифові Сліпому, що, відчуваючи особливо біль родини, виявив охоту взяти особисто участь у похоронах, в чому перешкодила йому недуга. Від Духовної Семинарії взяв участь у похоронах Всв. о. Д-р Степан Сампара і в своєрідно-гарних, дійсно щирих словах потіхи для рідні і громадян попрощав Покійного над могилою, за що рідня висказує йому сердечну подяку.

Також щиро дякує ПП. Питомцям Духовної Семинарії Олександрові Маркевичеві, Евгенові Дмитрукові, Володимирові Целехові, Дмитрові Касьвову, Михайлові Горшньову за ласкаву участь та асисту в похоронних обрядах. Сердечну подяку складає П. Д-рові Яр. Лопатинському за щиру лікарську опіку у попередних недугах Покійного та П-ні Марії Шоферовій, власниці села Жашків за многократний вияв сердечного привязання до дому Покійного та помічи моральну і матеріяльну. Накінець сердечну подяку складає місцевим Товариствам Читальні „Просвіти“, Кооперативі „Надія“, Районовій Молочарні, касі Райфайзена, Кружкові „Рідної Школи“ та Церковним Братствам, які віддали останню прислугу та зложили на могилі вінці свому Основникові та Голові. Дальше шкільній молоді, громадянам доокола чин-сіл та парохіянам, які численною участю з видним жалем відпровадили на місце вічного спочинку свого покійного Пароха, що працював над ними 52 роки.

Сини: Михайло, о. Анатоль, о. Александер.

Доньки: Ольга, Марія.

Зяті: о. Ів. Кошель, о. Т. Щирба

Внуки: Ірина Черкавська з мужем о. Іваном, Александра Кохалевич з мужем о. Мироном, Марія Андрушко з мужем о. Миколою, Евгенія Ульванська з мужем о. Романом, Ірина, Іванна, Іван, Володимир, Евгенія, Ольга Малиновські, Степан, Петро, Зиновій Кошелі та правнуки 867

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10